

“Mans tētis prot visu!”

Foto - E. Gabranovs

Top prezidenta dāvana. Balvu sākumskolas prezidents Rinalds Ķerģis atklāja, ka dāvanu darina vislabākajam tētim Raivim pasaulē. 2.klases audzēknis atzina, ka viņam patīcis savulaik ar tēti pavizināties smagajā auto. “Tehnika man patīk, turklāt ar tēti kopā strādājam garāžā,” pavēstīja prezidents.

Edgars Gabranovs

Kopš 2010.gada septembra otrā svētdiena Latvijā ir Tēva diena, kad ir iespēja pievērst plašāku sabiedrības uzmanību tēva lomai bērna dzīvē un veicināt aktīvāku tēva iesaisti rūpēs par bērnu. Pagājušās nedēļās nogalē uz Tēva dienas aktivitātēm pirmo reizi aicināja Balvu Novada muzeja kolektīvs.

Otro mēnesi muzejā strādā izglītojošā darba un darba ar apmeklētājiem vadītāja Māra Bērziņa, kura Tēva dienas pasākuma organizēšanai pievērsās radoši, proti, mudinot bērnus kopā ar tēviem kopīgi izgatavot fototurētāju, kura pamatnē ir akmens: “Divas dienas dāvanu darbnīcā bija iespēja ikvienam izpausties. Kāpēc fototurētāja pamatā ir akmens? Mums taču blakus ir Lāča dārzs.” M.Bērziņa nešaubās, ka arī turpmāk neizpaliks tematiski pasākumi, muzeja pedagoģiskās programmas. Lūgta atklāt, kādam jābūt labam tētim, viņa atgādināja, ka, raksturojot savu tēti Vilni, var citēt Tēva dienas aktivitāšu nosaukumu “Mans tētis prot visu!”. Spriežot par cilvēku atsaucību, M.Bērziņa piekrita, ka Tēva dienas svinēšana Latvijā joprojām nav populāra, neskatoties uz socioloģisko aptauju datiem. Piemēram, atbilstoši 2020.gada augustā veiktās socioloģiskās aptaujas datiem iedzīvotāji atzina, ka tēvam ir neatņemama un nozīmīga loma bērna personības veidošanās procesā, jo īpaši būtisku iespaidu

atstājot uz tādiem veselīgas personības veidošanās aspektiem kā: drošības sajūta (85%), dažādu dzīves prasmju attīstība (81%), bērna uzvedība (80%) un pašapziņa (80%). Jaunā darbiniece secina, ka pieaugušie ir ļoti aizņemti: “Iniciatīvai jābūt bērna rokās – tētim jāpastāsta, aiz bīkšu staras jāparausta...”

“Pirmo impulsu par Tēva dienas aktivitāšu organizēšanu muzejā, pirmkārt, deva jaunā darbiniece Māra. Otrkārt, kāpēc gan nē, jo Tēva diena sasaucas arī ar to, ko mēs darām muzejā. Latgales partizānu pulks un cīnītāji darīja visu, lai aizstāvētu savas mājas, savu valsti. Viņiem muzejā ir veltīta ekspozīcija. Arī šodien tēvi ir tie, kuri sargā savas ģimenes. Tēviem jābūt saprotošiem, jābūt blakus, kad viņus visvairāk vajag. Izgatavojot dāvanu savam tētim Pēterim, padomāju par to, kādu bildīti fototurētājā vēlētos ielikt. Ko viņš gribētu? Bildīti neesmu izvēlējusies, bet, visticamāk, tētis vēlētos redzēt bērnu un mazbērnus. Kā aktualizēt jautājumu par tēva lomu arī plašākā sabiedrībā? Jā, Tēva dienas svinības Latvijā nav iegājušās, tomēr nedomāju, ka kādu speciāli vajag mudināt to darīt. Ir lietas, kas iedzīvojas vai arī neiedzīvojas. Ceru, ka ejam pareizā virzienā, kādam sagādājot prieku. Lai bērns nāktu pasaulē, ir svarīgi divi cilvēki – MĀTE un TĒVS.”

Tikšanās

17.septembrī plkst. 10.30 – 12.00

Balvu Kultūras un atpūtas centrā, Brīvības ielā 61,
iedzīvotāji tiek aicināti uz tikšanos

ar Eiropas Parlamenta vice-prezidentu, “Nacionālās apvienības” politiķi, ekonomikas zinātņu doktoru **Robertu Zīli.**

14.Saeimas “Nacionālās apvienības” Latgales saraksta deputātu kandidātiem: **E.Teirumnieku, M.Zeimuli, A.Ločmeli, A.Mežali un J.Korsaku.**

DISKUSIJAS TĒMA – Eiropas Savienības ģeopolitikas krustcelēs.

Laipni aicināti visi interesenti!

“Reklāmu apmaksā “Nacionālā apvienība”

Nākamajā
adugumā

● **Skatāma Andra Kaļiņina izstāde**
Aicina Balvu Novada muzejs

● **Mana sirdsapziņa ir tīra**
Atmiņas par karu

Daļēji remontēs telpas

Vakar Balvu novada domes ārkārtas sēdē akceptēja lēmumprojektu par aizņēmumu prioritārā investīciju projekta “Balvu muižas apbūves kompleksa pārbūves 2.kārta” īstenošanai. Izmaiņas paredz, ka plānoto 700 000 eiro vietā finansējums palielināsies par 160 000 eiro daļējam telpu remontam 1.stāvā.

Piešķir Zaļo karogu

Starptautiskais Zaļais Karogs 2022./2023. mācību gadam piešķirts 94 izglītības iestādēm. Latvijas Ekoskolu sertifikāts 2022./2023. mācību gadam piešķirts 52 izglītības iestādēm, tostarp arī Balvu Valsts ģimnāzijai, Stacijas pamatskolai, Bērzpils pamatskolai un pirmsskolas izglītības iestādei “Pīlādžītis”. Savukārt pateicību par dalību Ekoskolu programmā 2022./2023. mācību gadā saņem 45 izglītības iestādes, to skaitā arī Rugāju vidusskola, Balvu Profesionālā un vispārīzglītojošā vidusskola un Eglaines pamatskola.

Vārds žurnālistam

Zinaida Logina

Kādu laiku biju ārpus Latvijas, tāpēc Benislavas etnogrāfiskā ansambļa jubileja Lazdukalna saietā namā, kur sestdien strādāju, man sagādāja jaukas emocijas. Sievu un vīru dziedājums, sirsnīgi apsveikumi, uzrunas, ziedi, tortes un, protams, noslēgumā galds ar ēdieniem un dzērieniem. Viss, kā pie mums pieņemts svinēt svētkus. Tik miļi un piepildīti, ka nepamani, kur aizskrien stundas, kur paliek laiks. Un jutos tieši tā, kā vakara vadītāja Ināra teica, ka "mirkļi ir tik īsi un netverami, skaisti un gaistoši. Jāprot un jāpagūst tos tvert, izbaudīt un atkal palaist Visumā..., un no jauna tos gaidīt". Mājupceļā aizdomājos par to, cik svarīgi cilvēkiem dzirdēt labus vārdus, saņemt pateicības un just gandarījumu par to, ko esi darījis. Kārtojot aizvadītās dzimšanas dienas ziedus vāzēs, atcerējos, kā bērni augsta vidū devās uz skolu Norvēģijā. Bez baltiem krekliem, blūzēm, bez puķēm un smukām bantēm meiteņu matos. Arī skolas noslēgums netiek īpaši izcelts, nemaz nerunājot par dāvanām skolotājiem. Ne man spriest, tas ir labi vai slikti. Man patīk, kā svētkus svin Latvijā, Latgalē – ģimenēs, skolās, iestādēs. Bet Benislavas dziedātājiem lai piepildās vakara vadītājas vēlējums: "Mīļos vārdus paslēpiet tuvāk sirsnīgai, labos vēlējumus sarindojiet pa tvēriem, bet, ar saņemtajiem komplimentiem apbruņojušies, rīt atkal ejiet savus ceļus viegli un pārliecinoši!"

Latvijā

Sarūk krievu valodas lietojums. Šo valodu mazāk lieto Latvijas oficiālajā saziņā ar iedzīvotājiem, uz ko mudinājis Krievijas sāktais karš Ukrainā. Informācija krievu valodā ir izņemta no Valsts prezidenta un dažādu iestāžu mājaslapām. "Latvenergo" portāls vairs neapkalpo klientus krieviski, dzelzceļā vairs nav skaņas paziņojumu krievu valodā, bet Saeimā spriež par izglītību tikai latviski. Valdībā ir tapis likumprojekts, kas vēl vairāk ierobežos krievu valodas lietošanu ikdienā darba vidē un pakalpojumu sniegšanā.

Levits nakšņo Kijivā. Latvijas prezidents Egils Levits pēc ierašanās Kijivā uzturējās Ukrainas galvaspilsētā divu dienu vizītē. Viņš kļuvis par pirmo Rietumu līderi, kurš kopš Krievijas pilna mēroga kara sākuma nakšņojis Ukrainas galvaspilsētā. E. Levits pēc sarunām ar Ukrainas prezidentu Volodimiru Zelenski nāca klajā ar aicinājumu sākt sarunas par Ukrainas uzņemšanu Eiropas Savienībā.

Svin Tēva dienu. Rīgā aizvadītajā svētdienā, svinot Tēva dienu, svētku gājienā no Brīvības pieminekļa līdz Vērmanes dārzam devās aptuveni 3000 cilvēku. Gājiena priekšā muzicēja Zemessardzes orķestris, bet vidusposmā – perkusionists Nils Īle ar ģimeni un savas studijas perkusionistiem. Pasākumā piedalījās gan Latvijas, gan Ukrainas ģimenes, jo šī gada gājiens un festivāls bija veltīts tētiem kā Latvijā, tā Ukrainā.

Samazinās skolēnu skaits. Būtiskākais skolēnu skaita samazinājums galvaspilsētā vērojams vidusskolās. Kopumā Rīgas skolās skolēnu skaits no 1. līdz 12. klasei palielinājies par 464 bērniem. Ja 2021. gada 1. septembrī skolēnu skaits Rīgas skolās bija 68 207, tad šī gada 1. septembrī Rīgas skolās kopumā mācījās 68 671 skolēns. Tomēr palielinājums saistāms ar Ukrainas bēgļu bērnu uzņemšanu Rīgas skolās.

Piesaka dalību streikā. Dalību pedagogu beztermiņa streikā pieteikuši jau 20 632 streikotāji no 712 izglītības iestādēm. Iesniegumu pieņemšana noslēdzās 12. septembrī. Viena no arodbiedrības prasībām ir "sabalslēta darba slodze", proti, lai mazāka daļa no slodzes tiktu paredzēta kontaktstundām. Otrā prasība ir panākt, lai valdība pildītu spēkā esošo Izglītības likuma normu par pedagogu atalgojuma grafiku, to saskaņojot ar algas aprēķina principiem.

Būs jādzīvo pieticīgāk. Nodrošināt visiem iedzīvotājiem tādu dzīves līmeni, kāds tas bija pirms Krievijas iebrukuma Ukrainā, bezgalīgi palielinot atbalsta programmas, valdība nevar atļauties, tāpēc iedzīvotājiem nāksies dzīvot pieticīgāk, – pauduši ekonomikas eksperti.

(No interneta portāliem www.tvnet.lv, www.lsm.lv)

Sacensības latgaliski rakstošie autori

"Rogovkys dzejis vogā" uzvar Māriete Slišāne

10. septembrī Rēzeknes novada Rogovkā notika pirmais dzejas slams latgaliski "Rogovkys dzejis vogā", kurā sacentās deviņi latgaliski rakstošie autori. Par uzvarētāju trijās sacensību kārtās žūrija un skatītāji atzina MĀRĪTI SLIŠĀNI no Upītes.

"Rogovkys dzejis voga" ir viens no septembra tradicionālo Dzejas dienu laika pasākumiem. Dzejas slama nosaukumā simboliski savijas ražas novākšanas laiks, arī kartupeļu lasīšanas laiks un arī dzejas sacensība. "Tāpat kā kartupeļu vagā visi slavē to, kurš naskāk lasa, tāpat arī slāmā – kuram tie vārdi raisīsies vislabāk, tas arī būs uzvarētājs, kas ražu būs savācis," skaidroja idejas autore, Nautrēnu pagasta kultūras pasākumu organizatore Inga Vigule. Sacensības notika vairākās kārtās, kur katram dzejniekam bija jāsatavot savi trīs vēl nekur npublicēti darbi. Pirmajā kārtā katrs lasīja vienu dzejoli, tad notika gan žūrijas, gan skatītāju balsojums, pēc kura tapa skaidrs, kuri ir pieci labākie. Viņi ar dzejas lasījumu piedalījās otrajā kārtā, bet trešajā kārtā no palikušajām trim dalībniecēm (Annele Slišāne, Rasma Svikle un Māriete Slišāne) noskaidroja uzvarētāju, un tā bija Māriete.

Māriete atzina, ka līdz pēdējam brīdim nezināja, vai piedalīsies pasākumā, tāpēc uzvara nāca kā pārsteigums: "Beju ciši puorsteigta. Reizē saguojs tai, ka maņ kai cylvākam, kurs nav ciši publiskys, ir napuorlicynuots par sevi i baileigs, tys ir ciši, ciši pateikami i svareigi, jo tys ļaun apszynuot, ka es ari tak varu! I poša Rogovka maņ ciši pateik – ir daudz breineigu atmiņu nu studeju laiku ekspedicejis i ari pisadaleišonys "Vosoruošonā"".

Foto - no personīgā arhīva

Māriete Slišāne pēc uzvaras kopā ar dēlu Ontanu. Tā kā otrajā dienā pēc pasākuma bija Tēva diena, Mārietei dāvatie ziedi pateicībā nogūla uz tēva Ontana Slišāna kapu kopiņas.

Pasākumu vadīja Kozmens jeb Mārtiņš Kozlovskis, piedalījās dziesminieki Vinsents Kūkojs un grupa "Borova Mc". Mārites dzejoļus publicēs latgaliešu kultūras ziņu portālā lakuva.lv.

Atbalstu gūst laba biznesa ideja

Piedāvā nomas velosipēdus novada iepazīšanai

Balvu novada pašvaldības konkursā "Tava biznesa ideja Balvu novadā" ar 4995 eiro atbalstīta arī SIA "DO4FUN" ideja velosipēdu iegādei nomas pakalpojumu nodrošināšanai Kubulos.

Balvu novada pašvaldība konkursā pavisam saņēma 25 pieteikumus par kopējo summu 113645,88 eiro, kur maksimālais finansējums vienai biznesa idejai bija 5 000 eiro. Savas biznesa idejas īstenošanai pašvaldības grantu ieguva 11 pretendenti, arī SIA "DO4FUN", kurus daudzi pazīst kā lāzertaga spēles piedāvātājus Kubulos. Uzņēmuma valdes locekle Inta Rozīte informē, ka par šo naudu iegādājušies 14 velosipēdus: "Priecājos, ka pašvaldība sadarībā ar Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centru rīko šādus grantu konkursus, jo tā ir laba iespēja ikvienam jaunam uzņēmējam pilnveidot un paplašināt savu darbību. Uzrakstījām pieteikumu, ka vēlamies Kubulos izveidot velonomu. Pašvaldība realizē pārrobežu sadarbības projektu "Green way", netālu no mūsu uzņēmuma atrašanās vietas iet marķēts veloceļš pa bijušo dzelzceļa līniju. Tas liecina, ka apkārtnē veidojas arvien draudzīgāka vide velotūrismam, tāpēc šeit plānojam attīstīt vietu, kur pietāt braucējiem un izmantot arī citus mūsu piedāvājumus. Zinu, ka velosipēdu noma ir Viļakā, bet viņiem ir pilsētas, bet mums iegādāti kalnu velosipēdi, kas būs kā pievienotā vērtība jau esošajiem pakalpojumiem." Inta piebilst, ka, dodoties velobraucienos plašākā draugu lokā, nācies saskarties ar problēmu, ka ne katram ir savs velosipēds un ne vienmēr to iespējams aizņemt, vēl mazāka iespēja ir tos iznomāt. Uzņēmuma iegādātie braucamrīki jau izmantoti "Green way" pasākumā, kas notika 4. un 5. augustā, kad tā dalībnieki ar velo mēroja ceļa posmu no Balviem uz Kubuliem. "Ceļotāji, atbraucot uz Balvu novadu, ne vienmēr līdzi ņems savus velosipēdus, tāpēc domāju, ka ideja par to nomu ir laba, mūs varēs atrast kā "Škladi velo". Ar mūsu velosipēdiem braucēji varēs droši pārvietoties gan pa asfaltu, gan zemes ceļiem. Velosipēdi iegādāti ar domu, lai ceļā var doties visa ģimene – ir sieviešu, vīriešu, pusaudžu un bērnu riteņi. Esam padomājuši arī par transportēšanas pakalpojumu, ja ceļā gadās kāda ķibe, – Balvu novada teritorijā varam aizbraukt pēc velosipēdiem.

Foto - no personīgā arhīva

Kubulos iznomās velosipēdus. "Škladi velo" – tā sauksies SIA "DO4FUN" jaunais pakalpojums.

Uz ceļa nevienam neatstāsim! Līdzī iedosim atslēgu komplektu, telefona numurus, bukletus, nodrošināsim ar vestēm, ķiverēm. Ar laiku ir doma piepirkt velosomas un bērnu sēdeklišus, arī tos varēs izīrēt. Sadarbojamies ar Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centru, mums ir bukleti, ko dodam līdzī interesentiem. Drīzumā izstrādāsim arī velomaršrutus, lai visi var iepazīt skaisto Balvu novadu arī no citiem skatu punktiem," ceļotājus ar piedāvājumu iepazīstina Inta Rozīte.

Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centra vadītāja Māriete Orniņa novēl: "Lai veicas biznesa ideju īstenošanai un lai pašvaldības grants kļūst par nozīmīgu atbalstu radīt un pilnveidot konkurētspējīgu un novada iedzīvotājiem nepieciešamu produkciju un pakalpojumus."

Lappusi sagatavoja Z. Logina

Cik veiksmīgi jaunais pašvaldību likums īstenosies dzīvē?

Viedokļi

Mērķis – ļaut strādāt efektīvāk un caurskatāmāk

ARTŪRS TOMS PLEŠS, VARAM ministrs

VARAM pēdējo četru gadu laikā īstenojusi būtiskas reformas. Nedaudz vairāk nekā gadu pēc administratīvi teritoriālās reformas stāšanās spēkā noslēgusies vēl viena fundamentāla reforma – pašvaldību pārvaldības reforma. Jau iepriekš esmu uzsvēris, ka šī reforma iezīmē laikmeta un domāšanas maiņu. Kopš 1994.gada, kad pieņemts līdzšinējais likums “Par pašvaldībām”, notikušas būtiskas izmaiņas ne tikai valsts pārvaldē, bet arī pilsoniskajā sabiedrībā. Esmu gandarīts, ka Saeima atbalstījusi Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas redzējumu, atbalstot laikmetīgu pārvaldību pašvaldībās.

Kā viens no būtiskākajiem jauninājumiem likumā ir paplašinātās sabiedrības iesaistes iespējas

pašvaldības darbā. Likumprojektā paredzēts noteikt pašvaldības sadarbību ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām un nodrošināt sabiedrības iesaisti pašvaldības darbā. Tāpat tiek paredzēti jauni sabiedrības līdzdalības rīki – kolektīvais iesniegums un iedzīvotāju padome – konsultatīva institūcija. Tās kompetenci un izveidi noteiktu pati pašvaldība padomes nolikumā, ievērojot, ka kandidātus darbam padomē izvirza un ievēl pašvaldības iedzīvotāji. Atbalstīta līdzdalības budžeta iekļaušana likumā. Tas ļaus iedzīvotājiem lemt par pašvaldības budžeta izlietojumu noteiktas summas apmērā. Vienlaikus, lai stiprinātu domes un citu institūciju darbības atklātību, likumā paredzēts pienākums publicēt sēžu darba kārtības un protokolus, kā arī nodrošināt domes sēdes audiovizuālu tiešraidi atbilstoši mūsdienu tehnoloģiskajām iespējām un jebkura sabiedrības locekļa interesēm. Tāpat ir noteikta prasība pamatot steidzamu domes ārkārtas sēžu sasaukšanu.

Lai veicinātu efektīvu pašvaldības pārvaldību un profesionalizētu speciālistu atlasī, paredzēta administrācijas darbinieku – valsts amatpersonu – pieņemšana darbā atklātā konkursā, kā arī darbinieku rotācija. Tāpat ir noteikts izpildītāja un viņa vietnieka pilnvaru termiņš – pieci gadi, kā arī prasības amata kandidātiem un periodiska darba novērtēšana. Ar jauno likumu tiks noteikts liegums deputātiem ieņemt amatus domē, ja deputātam Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā piemērots procesuālais piespiedu līdzeklis (drošības līdzeklis) – noteiktas nodarbošanās aizliegums, kas liedz pildīt attiecīgā amata

pienākumus. Tāpat ir precizēta institūciju un amatpersonu kompetence, veicinot politiskās un administratīvās varas nošķiršanu un funkciju izpildes efektivitāti.

Likumprojektā tiek ierobežota domes kompetence administratīvo aktu izdošanā, to nododot pašvaldības administrācijai, un tiek uzlabota domes komiteju darba organizācija, atceļot locekļu skaita ierobežojumu, kā arī paredzot komiteju apvienotās sēdes. Lai atvieglotu domes darba organizēšanu, tiek paredzēti iekšējus organizatoriskus jautājumus noteikt iekšējā normatīvajā aktā – pašvaldības darba reglamentā, savukārt pašvaldības nolikumā regulēt tādus jautājumus, kas svarīgi arī sabiedrībai (tai skaitā domes attālinātu sēžu norise, apmeklētāju pieņemšana un dalība sēdēs, rīcība ar pašvaldības mantu, sadarbība ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, sabiedrības iesaiste pašvaldības darbā).

Tiek uzsvērtas arī pašvaldību loma un nozīme dabas kapitāla attīstības un ilgtspējas veicināšanā un darbā ar jaunatni. Savukārt ar 2024. gadu paredzēts ikvienā pašvaldībā nodrošināt atskurbināšanas pakalpojumu pieejamību, bet sabiedrības drošības un kārtības jomā – izveidot pašvaldības policiju.

Likumprojektā nostiprināta visu valstspilsetu kompetence nacionālas un starptautiskas vēstures un kultūrvēsturisku objektu, kultūras infrastruktūras, kā arī valsts nozīmes sakaru un transporta infrastruktūras uzturēšanā un attīstīšanā.

Lai efektīvizētu saistošo noteikumu izstrādes un uzraudzības procedūru, likumprojektā noteikts saistošo noteikumu projekta paskaid-

rojuma raksta detalizēts saturs, ieviesta prasība projektu publicēt tīmekļvietnē sabiedrības viedokļa noskaidrošanai. Tāpat noteikta nozaru ministriju kompetence saistošo noteikumu tiesiskuma pārbaudē pirms to stāšanās spēkā.

Kā jauns instruments pašvaldību darbības tiesiskuma uzraudzībā paredzētas tiesības VARAM ministram aicināt domi pārskatīt tās lēmumu, kuru VARAM atzinusi par prettiesisku, tādējādi izvairoties no šobrīd vienīgās iespējas – apturēt pašvaldības tiesību akta darbību, kas atsevišķos gadījumos ir nesamērīgi. Tāpat paredzēts pienākums pašvaldībai pirms sadarbības uzsākšanas ar ārvalsts pašvaldībām, pašvaldību biedrībām un citām ārvalsts institūcijām konsultēties ar Ārlietu ministriju, ja to lūdz Ārlietu ministrija vienotas valsts ārpolitikas īstenošanai. Likumprojekts paredz arī virkni citu jautājumu.

Jauna likuma izstrādes mērķis bija radīt tādu likumisku ietvaru, kas ļautu pašvaldībām strādāt efektīvāk, caurskatāmāk un sazobē ar sabiedrību, lai varētu pilnvērtīgi īstenot tās intereses. VARAM, strādājot pie jaunā likumprojekta, ņēmusi vērā līdzšinējos Satversmes tiesas spriedumus un Valsts kontroles atzinumus, rekomendācijas pašvaldību jautājumos.

Fakti

Saeima 8.septembrī pieņēmusi VARAM likumprojektu “Pašvaldību likums”. Tas paredz:

- paplašināt sabiedrības iesaisti pašvaldības darbā;
- stiprināt institūciju darbības atklātību, nodrošināt audiovizuālas tiešraides;
- amatpersonas pieņems darbā atklātos konkursos;
- pašvaldība sniegs atskurbināšanas pakalpojumus.

Ja sunim nav ko darīt...

ALDIS PUŠPURS, privātmuzeja saimnieks Eglavā

tams pat šīs vietas garīgums. Par Ropažiem skaidrs – tā ir Pierīga, biznesa iespējas, gudri, izglītoti cilvēki un daudz naudas. Par Trapeni to pašu gluži nevarētu teikt, taču tur jaušas apziņa un lepnums par savu vietu, tads neuzbāzīgs, ieturēts latviskā stilā. Domāju, ka šīm teritorijām nevajag nekādu pārvaldības reformu, tā varētu pat kaitēt un nodarīt vairāk posta. Ne jau valstsvīru izdomātās reformas veido katras vietas reālo dzīvi, bet gan cilvēki, turienes vadītāji.

Tagad parunāšu no cita skatpunkta. Nesen pie manis sabrauca klasesbiedri, atzīmējot 45 gadus kopš Balvu vidusskolas beigšanas. Arī pēc šī notikuma mani radušās dažas pārdomas. Mūsu klases audzinātāja Marija Bleive savā uzrunā teica, ka nostrādājusi visu mūžu par skolotāju, centusies, bet tolaik nekādu apbalvojumu nav saņēmusi. Tagad, kad jau labu laiku ir pensionāre, šē tev, – viņai novads pasniedz Atzinības rakstu. Biju tiešs un pat skarbs, jo sacīju, ka, protams, skolotāj, nešaubos ne mirkli, ka esi pelnījusi atzinību, bet tagad pašvaldība, to pasniedzot, ir pārlicināta, ka nākamajās vēlēšanās Tu atcerēsies šo gadījumu un balsosi pareizi. Vai tieši ne šī iemesla pašvaldību apbalvojumi birst kā no pārpilnības raga? Redz, kā mainās laiki un tikumi. Mani pārsteidza arī klasesbiedra Edgara stāstītais, ka viņi drīzumā pabeigs būvēt jauno māju, bet tas būs ļoti tālu no Balviem, Rīgas virzienā. Nav ko pārmet, bet viņš objektīvi ir secinājis, ka vecumdienas labāk būs pavadīt nevis dzimtajā pusē, bet tuvāk Rīgai. Kas radijis situāciju, ka vairosmas cilvēku netic mūsu dzimtajās vietās izaugsmei?

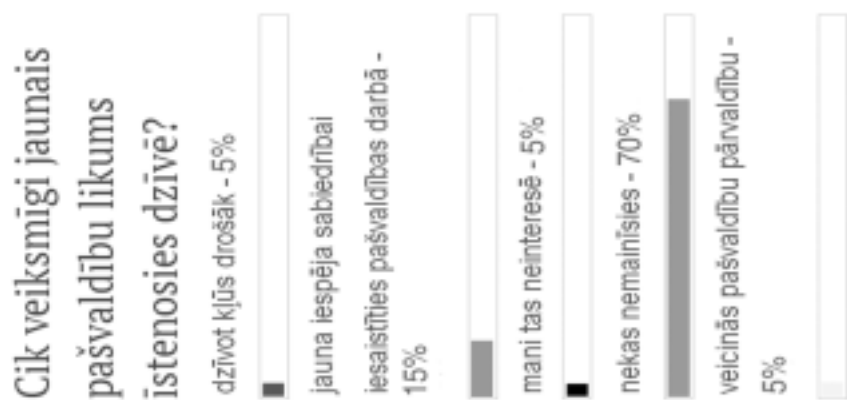
Mani patiesi uzjautrina, ka jaunajā likumā katrai pašvaldībai paredzēts nodrošināt atskurbināšanas pakalpojumu ieviešanu. Par šo gai-

šo priekšlikumu tā ieviešanai gribas izsaukties – prozīt! Atkal cīnāties ar sekām, bet kur ir cēloņi? Glupam putnam glupa dziesma, – tā kādreiz Eglavas mežniecībā teica iecirkņa meistar Jānis Gabrāns. Kāpēc katrā pašvaldībā nav obligāti jāievieš sporta un veselīga dzīvesveida pulciņi? Vai likuma radītāji paši nav stipri aprobežoti un šauri domājoši? Vai tiešām cēloņu un seku mijiedarbība viņiem ir melnais caurums, vai viņi nelasa grāmatas? Man, piemēram, prāta stresu jau pirms vairākiem gadiem izraisīja Balvu rajona Centrālās bibliotēkas vadītājas Rūtas Baranovas dāvinātā Andas Līces grāmata “Mūžīgie līdumnieki”. Lūdzu, izlasiet! Būs noderīga latvieša – dzimtenes patriota – dvēselei.

Vēl no citas puses. Krievijas iebrukuma Ukrainā sākumā nejausi satikos ar Andri Šaicānu un, protams, runājām arī par karu. Viņš man saka: “Paskaties, kādi ir Ukrainas pašvaldību vadītāji – jauni, enerģiski, pārliecināti par savu taisnību un varēšanu. Isti dzimtenes pilsoņi,

gudri un apņēmīgi. Bail iedomāties, kas notiktu pie mums, ja nedod Dievs.” Mūspuses Dzintars Dvinskis ir īsts sava novada, Tepenīcas un Viļakas patriots. Savācis ļoti daudz materiālu, fotogrāfiju. Lai man kāds pasaka, kāpēc tagad vairs nav kokaudzētavas Kulpenē, kāpēc tur nespēlē teātri, kāpēc nav neviena spējīga kora, orķestra? Tā ir valsts politika vai tās neesamība? Tā ir izglītības sistēmas nespēja, valsts nespēja audzināt, veidot, virzīt. Demokrātija, brīvības izvēle, personas tiesības un citas būtiskas lietas, protams, ir svarīgas, bet tām ir jābūt kopsakarībā – līdzsvarā ar atbildību, apņēmību, ziedošanos. Var gudrot un taisīt jaunus likumus, bet tie neko nedos, ja nebūs gudru, izglītotu, par savu Tēvu zemi ziedoties gatavu pilsoņu. Vienmēr esmu uzskatījis, – jo grūtāks darbs, jo lielāks gandarījums pēc tā paveikšanas.

Viedokļus uzklausīja S.Karavoičika un M.Sprudzāne

Aptaujas rezultāti “Vaduguns” mājas lapā www.vaduguns.lv

Svin Benislavas etnogrāfiskā ansambļa jubileju

10.septembrī Lazdukalna saieta namā notika Benislavas etnogrāfiskā ansambļa godināšanas pasākums “Reiz zaļoja jaunība, cerības plauka”, – kolektīvam apritēja jau 35 darbošanās gadi.

Benislavas etnogrāfiskā ansambļa darbība ir daudzveidīga. Kolektīvs piedalījies gan daudzos starptautiskos folkloras festivālos “Baltica”, gan Novadu dienās Rīgā, gan Latgales senioru dziesmu un deju festivālos, gan skatēs, arī pagasta un novada rīkotajos kultūras pasākumos. Kā teica vakara vadītāja Ināra Konivale, dalībniekus kopā tur iekšējā nepieciešamība dziedāt, radīt ap sevi īpašu gaisotni, iekrāsot katru jaunu dienu, sajūst piederību savam pagastam, novadam, Latgalei, Latvijai. Kopā sanākšanas ir kā svētku dienas, jo tās spilgtas dara atmiņas, sarunas, dziesmas un joki. Dziedātāju vēlme būt radošiem un interesantiem gan sev, gan arī klausītājiem gadu gaitā ir padarījusi ansambļa sniegumu augsti kvalitatīvu. Laikam ejot, ir mainījusies ansambļa sastāvs, bet nav mazinājusies mīlestība pret dziesmu. Nemainīgi 35 gadu garumā kolektīva izaugsmi veicinājusi ilggadējā ansambļa vadītāja Regīna Čudarāne. Viņas ieguldījums novērtēts – nesen saņemts Balvu novada domes Atzinības raksts par ilggadēju un nozīmīgu ieguldījumu kultūras mantojuma saglabāšanā, popularizēšanā un nodošanā jaunajam paaudzēm. Sveikt bija ieradusies pašvaldības pārstāvji, iestāžu vadītāji, ciemiņi no Dekšāres, Lubānas. Ar klusuma brīdi godināja aizsaulē aizgājušos dalībniekus, svētīgus un mierpilnus vārdus teica prāvests Oļģerts Misjūns, bet svētkos daudzie apsveicēji kolektīvam vēlēja izturību arī turpmākam darba cēlienam. Ballē spēlēja Briežuciema dāmu grupa “Amma”.

Lai zaļo jaunība! Tā dziedāja un spēlēja Benislavas etnogrāfiskā ansambļa dalībnieki savā svētku pasākumā. Viņi – Regīna Čudarāne, Daiga Jēkabsons, Rasma Zuša, Līga Zizlāne, Anna Štekele, Janīna Lesniece, Veronika Janiša, Vincentine Bukša, Iveta Uršuļska, Antra Ķikuste, Pēteris Jermacāns un Ivars Vītols.

Godina ar dziesmām.

Dekšāres vīru folkloras kopa “Kūzuls”, kurā dzied vīri – Latgales vērtību un tradīciju glabātāji, Benislavas kolektīvu sveica ar jestrām un arī nedaudz smeldzīgām dziesmām.

Atceras skaistus kopā būšanas mirkļus. Rugāju kultūras nama vadītāja Gunta Grigāne, kura bija 30 gadu jubilejas pasākuma vadītāja, atcerējās, cik daudz un dažādus dzīves mirkļus vadījusi kopā ar ansambļa dalībniekiem. “Divpadsmit kopā būšanas gados piedzīvots daudz.

Kolektīva vadītāju es saucu par māti Regīnu. Atmiņā kopā gatavotās jubilejas, ar projekta palīdzību uzšūtie tērpi, piedzīvotais svētku mirkļos...” teica Gunta, dāvājot ziedus no sava dārza un pašcepto maizīti.

Sveicienus nes amatierēātris “Zibšņi”. Jānis Rakstiņš atcerējās, kā viņa laikā, strādājot saieta namā, abi kolektīvi sadraudzējušies, kā gatavojušies 30 gadu jubilejai, ko piedzīvojuši Dziesmu svētku gājienā.

Ierodas krusttēvs Arvids Zelčs. Ansambļa pirmā uzstāšanās bija 1987.gada 19.aprīlī Lazdukalnā, kur notika sacensības starp ciemiem. Par ansambļa krusttēvu kļuva toreizējais saimniecības “Lazdukalns” direktors Arvids Zelčs, bet ansambļa vadību uzņēmās Eglaines pamatskolas skolotāja Regīna Čudarāne. Arvids jubilejas reizē vēlēja veselību un izturību ikvienam kolektīva dalībniekam.

Iepriecina vecākais Ziemeļlatgales etnogrāfiskais ansamblis – Briežuciema etnogrāfiskais ansamblis. Kolektīva vadītāja Maruta Ločmele uzskata, ka labākā dāvana ir dziesma, kas ikvienam sasilda sirdi.

Ierodas Tilžas folkloras kopa “Sagša”. Ansambļa vadītājas Regīnas Čudarānes meita Daiga Jēkabsons vada gan Tilžas folkloras kopu “Sagša”, gan nāk palīgā mātes vadītajam kolektīvam.

Uztur draudzības saites. Bērzpils pagasta folkloras kopa “Saivenis” kaimiņiem dāvināja gan muzikālu sveicienu, gan atmiņu stāstījumu par kopā piedzīvoto dažādās tikšanās reizēs.

Valsts atbalsts dažādiem kurināmā veidiem

Bez čeka var pretendēt uz 60 eiro

Valdība pieņēmusi lēmumu daļēji kompensēt energoresursu cenu pieaugumu apkures sezonā dažādiem māsaimniecībās izmantotajiem kurināmā veidiem, kā arī ik mēnesi piešķirt naudu sociāli mazaizsargātajiem iedzīvotājiem, ņemot vērā viņu ienākumus. Nolemts paplašināt arī iespējas saņemt mājokļa pabalstu pašvaldībā. Balvu novada iedzīvotājus aicina gatavoties pieteikumu iesniegšanai, ko elektroniski varēs iesniegt ar 1.oktobri, bet klātienē – ar 3.oktobri.

Kur pieteikumus varēs iesniegt, kādi dokumenti jāsaģatavo un vai tas būs jādara visu mājokļu iemītniekiem, – noskaidrojām sarunā ar Balvu novada pašvaldības izpilddirektora vietnieci administratīvajos un finanšu jautājumos TAMĀRU LOCĀNI.

Kam tas jādara?

Pieteikumus valsts atbalstam siltumenerģijas izmaksu samazināšanai var iesniegt mājokļa īpašnieks vai īrnieks. Būtībā tas attiecas uz māsaimniecībām, kas pašas rūpējas un gādā par apkuri un kurināmo. Ja apkuri nodrošina centralizētā siltumapgāde ("Balvu Enerģija"), iedzīvotājiem iesniegumi nav jāaizpilda un nekur nav jāsniedz. Viņiem atbalsta apmēru, ja tāds pienāksies, piemēros automātiski rēķinos.

Kādā veidā jāiesniedz?

Sākot ar 1.oktobri, varēs aizpildīt elektronisko veidlapu. Tur būs jānorāda vārds, uzvārds, personas kods, kontaktinformācija un kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas konta numurs, kur ieskaitīs atbalstu. Būs jāpievieno arī prasītie dokumenti, apliecinot mājokļa lietošanas tiesības un maksājumus par konkrēta kurināmā daudzuma iegādi. Šo variantu aicina izmantot tos, kuriem pieejams dators un ir prasme ar to strādāt. Tas ļautu mazināt arī iespējamo cilvēku pieplūdumu klātienē pēc 3. oktobra.

Ar 3.oktobri pieteikumus atbalstam varēs iesniegt arī klātienē. Iedzīvotājiem būs jānododas uz sava pagasta pārvaldi, bet Viļakā – uz Viļakas pilsētas pārvaldi un Balvos – uz Balvu novada domes pirmo stāvu vai arī klientu apkalpošanas centru. Faktiski iedzīvotājus apkalpos konkrēts darbinieks, aizpildot datorā iedzīvotāja sniegtās ziņas. Ja dokumentācija ir sakārtota (mājoklis ierakstīs zemesgrāmatā), tad datorsistēma automātiski dokumentu atradīs. Pretējā gadījumā savas īpašumtiesības vai lietošanas tiesības atbalsta pretendētājam būs jāspēj pierādīt dokumentāli.

Kurināmā pirkumu dokumenti

Iespējams, vairumā gadījumu tiem, kuri šovasar ir iegādājušies malku, nebūs uz rokām maksājumu apliecinājošu dokumentu. Tad vajadzēs pašapliecinājumu par malkas iegādi, un viņi varēs pretendēt uz valsts solīto 60 eiro atbalstu. Šie pieteikumi cilvēkiem jāiesniedz līdz 30.novembrim.

Ja apkurei izmanto granulas, briketes vai malku, pieteikumu varēs iesniegt līdz nākamā gada 30.aprīlim. Arī nepieciešams mājokļa īpašuma vai lietošanas apliecinājošs dokuments, maksājumu dokuments par kurināmā iegādi vienam mājoklim.

Ja kāds izmanto elektroenerģiju, pieteikums jānoformē līdz nākamā gada 30.aprīlim. Nepieciešamie dokumenti: īpašuma vai tā lietošanas tiesību apliecinājošs un rēķins par elektroenerģiju. Par laika posmu no 2022.gada 1.oktobra līdz 2023.gada 30.aprīlim būs tiesības saņemt valsts atbalstu.

T.Locāne uzsver, ka iedzīvotājiem nevajadzētu steigties, lai jau pirmajās oktobra dienās iesniegtu pieteikumus atbalsta saņemšanai. Naudas pietiks, un cilvēki saņems ar likumu viņiem noteikto atlīdzību, ko ieskaitīs pašvaldība. Septembrī vēl sekos skaidrojoša informācija. Interesenti var iepazīties arī ar pilnu "Energoresursu cenu ārkārtējā pieauguma samazinājuma pasākumu likumu".

Lauku videi ir priekšrocības

Kā kārtējo apkures sezonu sagaida mūsu novada iedzīvotāji, vai varētu dzīvot arī taupīgāk, domājot par energoresursiem, – laikraksts jautāja vairākiem Balvu novada pagastu vadītājiem.

Bērzpils pagasta pārvaldes vadītāja BIRUTA BOGDANE stāsta, ka pagasta lielākajai daļai iedzīvotāju ir malkas apkure un parasti malku nākamajai sezonai viņi sarūpē jau agrā pavasarī. Kurināmais sagādāts arī pagasta

pārvaldei, arī saieta namam, taču uztrauc skolas apkure, jo vajag vismaz 500 kubus malkas. Kā būs kurināt ar neizkaldušu malku?! Pagastā ir vairākas māsaimniecības, kurās uzstādīti arī granulu katli, bet šāda apkure pašlaik izmaksā ļoti dārgi.

Viksnas pagasta pārvaldniece DZINTRA PIPCĀNE lēš, ka apkures sezonai nevajadzētu radīt problēmas. Arī iedzīvotāji ar *statusiem* (kā trūcīgais, maznodrošinātais) vismaz pagaidām pagasta pārvaldē pēc palīdzības nav nākuši. Cilvēki gaida oktobra sākumu, tad gan nāks uz vietējo pārvaldi, lai iesniegtu iesniegumus un uzzinātu, kādu valsts atbalstu saņems siltumenerģijas izmaksām. "Tad arī tiksīmies ar cilvēkiem, redzēsīm viņu dokumentus un varēsīm palīdzēt. Pārvaldē noteikti būs konkrēts cilvēks, pie kā varēs griezties ar šiem jautājumiem. Tāpat arī pie manis," teica pārvaldniece. Viņa prognozē, ka vairumam lauku cilvēku gan neizbēsim maksājumus apliecinājošie dokumenti, tāpēc varēs saņemt tikai 60 eiro lielu atbalstu. Reālo situāciju gan redzēs pēc kāda mēneša vai vēlāk.

Jautāta, vai malkas iegāde vietējiem nav radījusi problēmas, pārvaldniece teica, ka, dzīvojot lauku vidē, cilvēki viens otru labi pazīst, savu reizi iet otram palīgā sadzīviska rakstura darbos un pie reizes noskaidro arī sev svarīgus jautājumus. Tas attiecas arī uz malkas iegādi. Dažreiz malkas pārdošanas sludinājumi lasāmi uz ziņojumu dēļa pie pagastmājas. Vietējie paši zinot konkrētus vietējā mēroga malkas piegādātājus.

Viksnas pagasta vajadzībām problēmu ar apkuri nevajadzētu būt, jo malka ir sagādāta. Taču naktīs, kā spriež pārvaldniece, varētu kurināt nedaudz mazāk, lai būtu kāds ietaupījums.

Žiguru pagasta pārvaldnieks JEVGENIJS ŽUKOVSKIS lēš, ka izteiktām apkures izdevumu segšanas problēmām nevajadzētu būt. Centralizētās siltumapgādes tarifs nemainīsies vismaz līdz Jaungadam. Savukārt, kuri paši nodrošina mājokļu apsildi, prot parūpēties par kurināmo. Kādiem pieder mežu īpašumi, daudzi ir izņēmuši atļaujas no AS "Latvijas valsts meži" ar mērķi savākt pašu spēkiem kurināmo cismās. Vēl citi malku iepērk, maksājot piegādātāja prasīto cenu. Pēdējā laikā, kā novērots, iedzīvotāji pieprasa maksājumu apliecinājošus dokumentus, lai pēc tam varētu saņemt valsts solīto daļējo atbalstu. Jevgenijs piekrit, ka patlaban sazvanīt vai atrast malkas piegādātājus, lai nopirktu malku, jau kļuvis problemātiski. Nesen viņam bijusi saruna ar iedzīvotāju, kuram malka uz Žiguriem vesta no Liepnas.

Notikušas vairākas sapulces, lai runātu par energoresursu taupīšanu, un pārvalžu vadītājiem uzdots sagatavot priekšlikumus, modeļējot situācijas. Jevgenijs Žukovskis saka, ka elektroenerģijas taupība ir problemātiska. Žiguros apgaismojuma laternas jau tagad atrodas tālu viena no otras – 75 līdz 100 metrus – un ir visai tumšs. Kur nu vēl, ja apgaismojumam ieslēgtu tikai katru otro laternu. Kurināmais pagasta vajadzībām ir gatavots visu vasaru, izgriežot aizaugušos grāvjus. Krātuvē ir ap 700 kubikmetriem malkas, taču apkures sezonai vajag vismaz divus tūkstošus kubu. Pārvaldnieks nesatraucas, jo iepirkums noslēdzies veiksmīgi, malkas cena esot pieņemama, tāpēc ar kurināmo pagastam problēmu nebūšot.

Ieteikt taupības pasākumus iedzīvotājiem gan pagrūti, jo ziemas laikā taču ir jākurina! Varbūt var censties samazināt elektrības patēriņu? Jevgenija personīgā pieredze liecina, ka elektrības rēķins viņam pakāpies jau virs simts eiro, un tas radījis pamatīgu šoku. Tādēļ mājās veikti konkrēti pasākumi, lai elektrības vietā apsildei izmantotu malku. Tās, viņaprāt, noteikti būs mazākas izmaksas.

Sērkokciņiem jau pietiks

Iedzīvotāji, kuri nevarēs iesniegt malkas pirkumus apliecinājošus dokumentus, saņems 60 eiro lielu atbalstu. Tā nolēmusi mūsu valdība. Interesanti, cik daudz malkas par 60 eiro var nopirkt? Laikraksta uzrunātie cilvēki uz to atbildēja ar smaidu.

✓ *Tā jau tikai sērkokciņu nauda, kubs malkas knapi sanāk!*

✓ *Labāk lai ir tie 60, nekā nekas!*

✓ *Smieklīga summa, par ko var nopirkt kubikmetru malkas!*

Foto - M.Sprudzāne

Ja kurina ar malku. Iedzīvotājiem, kuri mājokļus apkurina ar malku, daļu izdevumu atlīdzinās divējādi, ņemot vērā, vai malkas pārdevējs ir iedevis čeku, vai arī malka piegādāta bez pirkumu apliecinājošiem dokumentiem.

Paplašina pabalsta saņēmēju loku

Valdība piekritusi likuma kārtā paplašināt arī mājokļa pabalsta saņēmēju loku. Tas nozīmē, ka šī pabalsta aprēķinā no šī gada 1.septembra līdz 2023.gada 30.aprīlim māsaimniecībai garantētā minimālā ienākuma sliekšņu summai piemēros koeficientu 3. GMI sliekšnis pirmajai un vienīgajai personai māsaimniecībā būs 327 eiro un pārējām personām – 228 eiro. Tātad no 1.oktobra, vērsoties Sociālajā pārvaldē ar iesniegumu mājokļa pabalstam un izdevumu attaisnojošiem dokumentiem (rēķiniem, kvitīm), aprēķinās mājokļa pabalstu atbilstoši septembra rēķiniem.

Balvu novada Sociālā pārvalde iedzīvotājiem atgādina, ka klientus klātienē joprojām pieņem tikai pēc iepriekšēja pieprasījuma. Saziņai var izmantot šādus tālrunu numurus.

Balvos: Ināra Skopāne, 27815224; Sanda Japiņa, 29363012.

Viļakā: Iluta Keiša, 28004485; Inga Kokoreviča, 27822590.

Rugājos: Sanita Galkina, 28721482.

Baltinavā: Vita Ločemele, 26393109.

Cik viegli bija sarūpēt kurināmo sezonai?

Dzintra (Balvos): – Malku man atveda, un maksāju tikpat daudz, cik pērnajā vasarā – 180 eiro par kravu. Tur bija 4,5 kubi. Man ir māja, apkurinu tikai vienu krāsni, tāpēc malkas pietiks. Ir vēl arī iepriekšējie malkas pārpalikumi. Uzskatu, ka cena ir normāla, vismaz es to varu samaksāt, bet uztrauc, cik viegli būs kurināmo sagādāt turpmāk. Cenas tagad palielinās pilnīgi visam.

Edīte (Balvos): – Esmu nomainījusi apkures katlu, tagad kurināmais būs granulas. Diemžēl nekur tās nevaru atrast par pieņemamu cenu. Esmu apzvanījusi vai visu Latviju, lasu sludinājumus. Ja ir iespēja maksāt vismaz 500 eiro par tonnu, tad piegādi sola. Māja ir liela, cik ilgam laikam gan pietiktu vienas tonnas? Jā, ir auksti, pagaidām sildos ar elektrisko sildītāju.

Iedzīvotāja no Kubuliem: – Man ir iepriekšējos gados sagādātā malka, ko pagaidām neizmantoju, jo lietoju apkures katlu ar granulām. Ja ir nauda, tad iegādāties granulas nav problēmu. Man tās ir sarūpētas. Sezonai esmu nopirkusi granulas par nepilniem diviem tūkstošiem eiro. Domāju, ka vajadzētu pietikt, jo pērnajai ziemai to apjoms bija mazāks nekā ir tagad.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Laikraksta lasītāji ievērojuši, ka jau vairākus mēnešus “Vaduguni” publicējam rakstu sēriju, kas tapusi, pateicoties Mediju atbalsta fonda atbalstam. Dažas no šīm publikācijām pārceļas latgaliešu valodā, lai popularizētu šīs valodas lietošanu sabiedrībā. Taču ne visiem lasītājiem latgaliešu rakstu valoda saprotama, tādēļ pēc vairākkārtēja lūguma publicējam divus rakstus latviešu literārajā valodā saīsinātā veidā.

Meklē labākos risinājumus un saimnieko gudri

Šķilbēnu pagasta zemnieku saimniecības “Kotiņi” vārds komentārus neprasa – tuvā un ne tik tuvā apkārtnē šo nosaukumu un tās produkciju zina teju katrs. Un pelnīti. 30 gadu laikā, kopš saimniecība izveidota un pastāv, uzņēmums audzis, gājis plašumā, attīstījies, izmantojot jaunākās tehnoloģijas un inovācijas. Ar ieguldīto darbu un saražoto daudzveidīgo produkciju “Kotiņi” pierādījuši, ka no zemes un resursiem, kas mums pieejami, var paņemt maksimumu. Ir skaidrs, ka šajā saimniecībā prot saimniekot gudri.

“Kotiņus” apciemojam augusta vidū, karstā un tveicīgā vasaras dienā gan tiešā, gan pārnēstā nozīmē. Pļaujas laiks rit pilnā sparā, zemnieku saimniecības projektu koordinators Rolands Keišs par šī gada ražu ir optimistisks – izskatās, ka rezultāts tiešām būs labs. Viņš teic, – savos 30 pastāvēšanas gados “Kotiņi” piedzīvojuši dažādas sezonas – labas, ļoti labas, vidēji labas, ne tik labas un pavisam sliktas. Taču visiem palicis prātā tieši 2017. gads, kad Latgalē lielo lietavu dēļ labības lauki burtiskā nozīmē slika ūdenī. Togad pāris dienās zemnieku saimniecība pazaudēja vienu miljonu eiro... Meliorācija un viss pārējais, kas laukiem vajadzīgs, bija, taču arī tas nespēja glābt. Graudu mitrums 36% izklausījās kā nepārsūdzams spriedums. Tos nokūla un nokulto kviešu bunkuru vienkārši nācās izbērt. Taču, kā teic Rolands, šis milzīgais zaudējums deva ierosmi paskatīties uz lietām mazliet citādāk.

Saprot, ka vajadzīga citādāka pieeja

Neskatoties uz to, ka Latvija nav graudu eksportētājvalsts, par kādu to mēdz dēvēt, mums pieejami citi resursi – zeme, saule un arī vējš. “Kotiņos” valda pārlicība, ka, šos resursus prasmīgi pielietojot, var iegūt labus rezultātus. (Rakstītu – ar šiem resursiem, prasmīgi tos pielietojot, var iegūt labus rezultātus.) “Ja nav minerālmēsli, augu aizsardzības līdzekļu un visa pārējā, nevaram neko eksportēt, jo augsnes nav tik auglīgas un labas. Bet, ja ieviešam augu maiņu un sējam zālājus, graudus, protams, audzēt varam. Uz to arī pēdējos gadus esam aizgājuši – sējam zālājus, rakstām projektus un cenšamies pierādīt to, ka Latgalei ir vajadzīga savādāka pieeja un lauksaimniecība nekā, piemēram, Zemgalē,” teic projektu koordinators. Viņš skaidro, ka pie mums, salīdzinot, piemēram, ar Liepāju, ir par 21 dienu īsāks veģetācijas periods. Mums ir mazāk auglīgas augsnes un pietiekami tālu osta. “Kotiņi” nevar audzēt graudus un priecāties, ka nokūla, piemēram, 5 tonnas un tās aizveda uz 250 km attālo ostu, un nopelnīja. Ceļš vien ko maksā! Tādēļ vienīgais risinājums ir domāt savādāk. “Tagad apsaimniekojam 4,5 tūkstošus ha zemes, bet, ja nemainīsim valsts un pašvaldību politiku, visticamāk, ka ātri vien mums nāksies apstrādāt jau 10 tūkstošus ha zemes. Lai uzlabotos situācija, būtu jāatbalsta mazie zemnieki un mazais bizness. Kur vaina? Mazs atbalsts un pārāk liels nodokļu slogs mazajām saimniecībām. Ja valsts grib, lai cilvēki te dzīvotu, nav jāmaina nodokļu sistēma, vienkārši jāatmaksā atpakaļ nodokļi, kurus zemnieki un mazie uzņēmēji nomaksājuši. Tad laukos viss būs – iedzīvotāji, skolas un kultūras dzīve. Bet, ja nē, mūspuses cilvēkiem nebūs valstij no kā nest to pievienoto vērtību,” uzskata Rolands.

Jāprot uztaisīt plusu lielāku par minusu

Kas ir inovācijas? Tā ir attīstība. Taču, lai kaut ko attīstītu, nepieciešams finansējums. “Kotiņos” attīstību mēra pēc vienas un tās pašas formulas. Jāpaņem A4 formāta lapa un uz tās jāuzliek viss business gada griezumā – izdevumi un ieņēmumi, bet, zem tiem novelkot stripu, jāskatās, kas palika atlikumā. Un tā gadu no gada. “Ja šajā lapā redzam minus zīmi, ir skaidrs, ka kaut kas jādomā savādāk. Bet ko mēs lauksaimniecībā varam izdomāt savādāk? Cilvēku, kuri strādā šajā sfērā, nav nemaz tik daudz. “Kotiņi” austrumu pierobežā saimnieko jau 30 gadus, un mēs saprotam, ka arī mūsu bērni grib dzīvot pietiekami brīvi. Un, lai to darītu, šajā A4 lapā starp ieņēmumiem un izdevumiem jābūt kaut kādam plusam. Ja šī plusa nav, bērni aizbrauc projām. Un tad jādomā, kā to plusu uztaisīt lielāku par minusu,” skaidro projektu koordinators. Kaut arī visas lielās kompānijas, kas saimniecībai piedāvā augu aizsardzības līdzekļus, minerālmēslus, tehnoloģijas, stāsta vienu, dabā notiek pavisam savādāk, jo visa pamatā ir bizness. Rolanda

“Kotiņi” no putna lidojuma. Šīs zemnieku saimniecības pamatnodarbošanās ir graudkopība ar specializāciju sēklkopībā, turklāt “Kotiņi” ir vieni no lielākajiem sēklu ražotājiem Latvijā.

pārlicība ir, - ja jaunais uzņēmējs laukos grib iesākt biznesu, viņam ciemā jāatver banka, veikals un jānoprivatizē ūdens aka. Ar to būs pietiekami, lai iedzīvotāji būtu atkarīgi no viņa un šī biznesa. Ar lauksaimniecību ir līdzīgi. “Mums ir minerālmēsli, bez kuriem nevaram strādāt, augu aizsardzības līdzekļi, un mums visi stāsta, ka galvenais ir audzēt rapsi un kviešus. Un neviens neskatās ne pa labi, ne pa kreisi un neiedomājas, ka var arī audzēt pavisam ko citu – prosu, auzas, zirņus, zālāju, lopus un vēl daudz ko citu. Ne tikai to, ko pieprasa tirgus. Bet, lai audzētu kaut ko citu un sāktu strādāt savādākā tehnoloģijā, nepietiek ar vienu sezonu. Darbs lauksaimniecībā jāreķina gados – viens gads, otrs, trešais. Un katrs no šiem gadiem ir savādāks, tādēļ zemniekam bail riskēt, jo aiz viņa ir bērni, saime, darbinieki, saistības. Kā šādā situācijā var atļauties riskēt ar jaunām tehnoloģijām? Tieši tādēļ lielākā daļa lauksaimnieku joprojām strādā pēc ierastām tehnoloģijām, zeme paliek arvien tukšāka un tukšāka, bet zemnieki arvien vairāk no daudz kā atkarīgi,” uzskata Rolands Keišs.

Tas, kas der visiem, neder nekam

“Kotiņi” pieder pie tām zemnieku saimniecībām, kuras nebaidās riskēt un meklēt jaunus risinājumus. Jau piekto gadu viņi near zemi, ievēro augu maiņu un seku, sēj miežus, kviešus, auzas, kaņepes, linus, pupas, zirņus, viķus un griķus, arī starpkultūras – āboliņu, timotiņu un sarkano auzeni. Taču pati galvenā inovācija ir tā, ka sēklu sēj nevis kā lielākā daļa lauksaimnieku – 12,5cm-13cm rindstarpās, bet 30 cm rindstarpās. Aprēķins tam ir vienkāršs. Jo īsāks veģetācijas periods, jo jābūt platākai rindstarpai. Jo mazāks ūdens daudzums augsnē, jo platāka rindstarpa. Jo mazāk auglīga zeme, jo platāka rindstarpa. Rolands stāsta, ka, piemēram, Vācijā, kur ir ļoti labas augsnes un no kuriens daudzreiz pārņem pieredzi, sēju pabeidz oktobrī, bet “Kotiņos” beidz sēt jau 10.septembrī. Pie mums ziemas periods, kad visas baktērijas aiziet gulēt, ir teju 5 mēneši, Vācijā labākajā gadījumā – 3 mēneši. To nevar salīdzināt. “Līdzīgi ir ar sēšanas tehnoloģijām. Neder mums ne Vācijas, ne Dānijas pieredze, kur pavisam cita zeme un klimatiskie apstākļi. Un arī Ukrainas tehnoloģijas nav piemērotas. Turklāt vēl ir milzīga atšķirība starp veģetācijas periodu Latgalē un Kurzemē, Zemgalē un Vidzemē. Veģetācijas perioda starpība ir 21 diena, līdz ar to ir skaidrs, ka tas, kas der visiem, neder nekam,” ir pārliecināts “Kotiņu” projektu koordinators. Vēl viena jauna pieredze, ko pielieto šajā zemnieku saimniecībā, ir sēšanas virziens. “Kotiņos” sēj virzienā no austrumiem uz rietumiem, līdz ar to grauda apakšā starp rindiņām ir ēna, un tur nezāles neaug. Toties katram kultūraugam ir pietiekami daudz saules,

notiek fotosintēze un visi citi vajadzīgie procesi.

Bez inovatīvas pieejas saimniekot nevar

30 gadu pastāvēšanas laikā “Kotiņu” saimnieks un speciālists nonākuši pie secinājuma, ka bez inovatīvas pieejas mūsdienās attīstīties nav iespējams – jādara viss, lai uzņēmējs būtu pēc iespējas mazāk atkarīgs no citiem. Šobrīd zemnieku saimniecībā strādā 56 cilvēki, no kuru darba arī ļoti lielā mērā atkarīga uzņēmuma izaugsme. Rolands prāto, – ja “Kotiņi” audzētu graudus tikai pārdošanai, pilnīgi pietiktu ar 20 strādniekiem. Taču šobrīd viņu ir vairāk nekā 50. Tas, neskatoties uz faktu, ka visā pasaulē vērojama tendence ieviest pēc iespējas vairāk tehnoloģiju, lai kļūtu mazāk atkarīgi no roku darba. Un šiem procesiem neviens īpaši nevar stāties pretī. “Un tad atkal ir viens jautājums – kur palikt tiem cilvēkiem, kuri te dzīvo? Ko viņiem darīt? Jāsaprot, vai mēs paturam cilvēkus un dzīve laukos neapstājas, vai ļaujām visam iznīkt? Vai pierobeža un Latvija vispār ir vajadzīga? Ja šeit visu atstājam tādā pašā limenī, kā tagad, tad jāsaprot, ka cilvēku nebūs. Ja kādam vajadzīgas ne karbonādes, bet pupu kotletes, tad varbūt pelnām naudu ar tūrismu. Kāpēc nē?” teic Rolands Keišs.

Plānu daudz un lieli

Paralēli graudu audzēšanai un produktu ražošanai “Kotiņi” attīstījuši un devuši jaunu, mūsdienīgu elpu arī vecajām Rekovas dzirnavām – tur ierīkots veikals, kurā tirgo pašražoto produkciju, notiek ēdienu degustācija un meistarklases, pieejama mūsdienīga fitnesa zāle, frizieris un fizioterapeits. Turpat atrodas alus darītava “Rols Ols”, blakus mājā plānots ierīkot dzīvokļus, savukārt blakus ēku plānojuši apdzīvot divi uzņēmēji. “Savādāk savu dzīvi mēs te neredzam, visu laiku jādomā kaut kas jauns. Vēl uz saimniecības zemes vairāk nekā 100ha platībā plānots izvietot saules baterijas. Ja spēsim to realizēt, būs gan jaunas darbavietas, gan zemnieku saimniecībai stabili ienākumi no zemes nomas,” apliecina projektu koordinators. Atbildot uz jautājumu, “Kotiņi” ir veiksmes stāsts vai tomēr prasme saimniekot, viņš teic: “Reiz par šo runājam ar “Kotiņu” saimnieku Aldi Ločmeli, un viņš atbildēja, ka diezin vai tas ir veiksmes stāsts. Visus 30 gadus bija cītīgi jāstrādā un jāprot noturēt uzstādītā latiņa. Turklāt mūsu dzīvē viss ir mainīgs, tādēļ biznesu varētu salīdzināt ar cilvēka garastāvokli. Viendien viņš ir laimīgs un smaidīgs, citā dienā – dusmīgs un nīgrs. Ja mums ir cilvēki, kuri grib dzīvot uz vietas un saprot, ka te ir labi, tad jācenšas sevī un viņu dēļ. Piekritīšu Alda teiktajam, – skaisti ir nopelnīt miljonus, bet tomēr patīkamāk, ka cilvēki dzīvo šeit.”

Sagatavoja S.Karavoičika

Ar savvaļņiem, meklējot jāņuzāles

Latvijas daba ir daudzveidīga un pat pārsteidzoša. Pavasara pusē, bagātīgi saskrienot ūdeņiem, tā iespējama paceļ par vairākiem metriem, dažreiz pat 6-7, pārplūdinot pamatīgu apkaimi palienēs. Tādās vietās izveidojas dabiskās pļavas, kur cilvēka roku klātbūtnē tikpat kā nav iespējama. Un nevajag arī! Jo dabiskas, maz pārveidotas palienes ir Eiropas mēroga bagātība, kas dod mājvietu retām un aizsargājamām augu, dzīvnieku un putnu sugām. Taču arī šādas platības ir jāapsaimnieko, un tad palīgā ņem savvaļņiekus – zirgus un liellopus. Kā saimniekiem izdodas sadzīvot un saprasties ar brīvību mīlošajiem, vai šos zirgus un govus brauc skatīties tūristi un ciemiņu uzņemšanu dabiskā vidē var izmantot kā ienākumu avotu? Iepazīnāties ar Latgales puses cilvēkiem, kuri izvēlējušies dzīvot dabiskā vidē, sargāt to un saglabāt priekšdienām.

Daugavas kreisajā krastā, Augšzemē, atrodas Dvīetes paliene – dabas parks gandrīz 5 tūkstošu hektāru platībā –, kas ir viena no lielākajām un labāk saglabātajām dabisko upju palieņu teritorijām. Dabas parka zonā var sastapt un apskatīt dzīvei savvaļā piemērotos liellopus un ‘Konik Polsky’ šķirnes savvaļas zirgus. Par visu zina stāstīt Bebrenes pagasta Putnu salā sastaptā informācijas centra vadītāja BENITA ŠTRAUSA.

Aicina pie sevis brīvprātīgos

Dvīetes palienes dabas parks izveidots jau pirms 18 gadiem. Tā ir vieta, kā uzsvērt Benita, ar ļoti lielu bagātības daudzveidību ne tikai dabas ziņā, bet arī arheoloģiski un kultūrvēsturiski. Dvīetes upes ieleja stiepjas kilometrus divdesmit. Domubiedriem radās ideja un mērķis nodibināt biedrību, lai uzsāktu dabas parka veidošanu. Viņus sadzirdēja un atbalstīja. Taču Putnu salā nav neviena algota darbinieka, aktivitātes te notiek pēc brīvprātības principa, iesaistoties apkaimes cilvēkiem. Viņi raksta projektus, izstrādā ekskursiju maršrūtus, organizē Vides klasi bērniem un mācības pieaugušajiem, lai iepazīstinātu viņus ar dabas daudzveidību un izglītotu kultūrvēstures jautājumos. Priecājas par visiem entuziastiem, kuri brauc uz Putnu salu un vada lekcijas, saņemot pretī iespēju padzīvot skaistā vidē, nakšņot senatnīgi iekārtotās telpās un baudīt garšīgu ekoloģisku maltīti. Benita atzīst, ka brīvprātīgo darbinieku komanda ar katru gadu gan iet mazumā, notiek paaudžu maiņa, tādēļ aicina un gaida piebiedrojamies jaunus brīvprātīgos, jo Dvīetes paliene ir interesants dabas objekts, ko der izzināt.

Brīvību mīlošie

Teritorija ir unikāla visas Eiropas mērogā, jo šādu dabiski applūstošu pļavu nav nemaz tik daudz. Dvīetes palienes darbinieki nevēloties priecājas, uzzinājuši, ka 2006. gadā viņiem pavērās iespēja saņemt dāvanu no Nīderlandes ARK fonda – 18 savvaļas govus un 22 zirgus. Dzīvnieku uzdevums ir apsaimniekot palieņu pļavas, kur dabiskās ganīšanas aploku platība ir 400 hektāri. Nav iespējams iebraukt ar tehniku staigājās, pārmitrajās teritorijās, lai pļautu zāli un novāktu krūmājus. Šo darbiņu labi dara savvaļņieki. Taču gluži bez cilvēka līdzdarbības arī te neiztiek. Teritorija ir iezogojama, lopi jāpieskata, jāraugās, lai ziemā vai palu laikā dzīvniekiem pietiktu barības un ūdens, citreiz jāpielabo aploki. Turklāt, lai saņemtu atbalsta maksājumus, zālāji jāuztur pareizajā līmenī. Savvaļņieki staigā un barojas noteiktajā platībā visu gadu, ziemā līdz ar to pamatīgi nograuzot krūmājus un neapēsto vasaras periodā.

Poļu Konik zirgus ir selekcionēti, lai āreji un pēc īpašībām atbilstu izmīrušajam tarpānam – pirmatnējam zirgam, kas vēl pirms 1000 gadiem klejoja brīvā dabā. Zirgiem ir iedibināta

Foto - no personīgā arhīva

Apseko un skaita. Visvieglāk savvaļņiekus saskaitīt, kad dzīvniekus piebaro ziemā vai arī stāvēt uz putnu novērošanas platformām. Dabas parka teritorijā iezogojumā dzīvo aptuveni 80 zirgi un 300 liellopi. Dzīvniekus regulāri atdāvina arī citiem dabas parkiem. Pelēkie Konik zirgi ir aizbraukuši uz Horvātiju, Ukrainu, aizvesti arī uz citām Latvijas palieņu pļavām.

sava bara struktūra, dzīvojot atsevišķos harēmos. Savdabīgas ir ērzeļu cīņas, spēkojoties par savu vietu harēmā. Dzīvnieki ir gudri, piekopj dzīvesveidu, kas ļauj izvairīties arī no tuvradniecības. Proti, sasniedzot dzimumbriedumu, vecāki jaunuļus no bara padzen. Tādējādi no dažādiem harēmiem atkal veidojas jaunzirgu bari, kuros notiek cīņas par ietekmīgāko ērzeli, izkarojot tiesības tikt ar jaunajām ķēvēm.

Govis dzīvei savvaļā atgrieztas salīdzinoši nesen – pirms gadiem 40. Dvīetes palienes pļavās Hailandes govus ieradās no Nīderlandes. Tās ir ne pārāk liela auguma, bet ar biezu vilnu, lai izturētu ziemas skarbumu, un lieliem ragiem, kas ļauj aizsargāties no plēsējiem. Benita stāsta, ka apkaimē dzīvo vilki un lūši, gar aploku staigājam redzēti lācis. Govju barā noteicošā ir gudrākā gov, barvede, kuru klausā pārējie. Notiek arī buļļu cīņas, jo dabā par pēcnācējiem drīkst gādāt tikai spēcīgākais dzīvnieks. “Dzīvnieki ir uzmanīgi jāvēro, tad var redzēt viņu attiecības un uzvedību. To, kā izvēlas zāli, kā atrod ūdeni, kādā dubļū vai smilšu vannā iegūžas, kādas minerālvielas palaiza un daudz ko citu,” stāsta Benita.

Benita pastāsta arī par problemātiskām lietām, kas joprojām ir aktuālas. Kaut vai domstarpības ar Pārtikas un veterināro dienestu. Proti, Eiropas un arī Latvijas dokumentos nefigurē tāds apzīmējums kā ‘savvaļā dzīvojošs zirgs’ vai ‘savvaļas liellops’. Dokumentos ir rakstīts ‘mājas zirgs’ vai ‘mājas liellops’. Tāpēc spēkā likumiska prasība, ka arī savvaļņiekiem vajadzētu noņemt asins analīzes vai ausis salikt krotālijas. Bet pamēģiniet pie viņiem pieiet un izdarīt šīs procedūras! Viņi ir brīvo vēju zirgi un neatkarīgās govīs – dzīvnieki, kuri paši savā barā iedibina kārtību un uzvedību un ievēro savus noteikumus. “Dzīvnieki nespēj izpildīt iestāžu prasības, tāpēc regulāri maksājam sodus. Šis process Latvijā velkas jau gadus divdesmit. Rakstām vēstules, saucam un vedam dabā ierēdņus, lai paši redz šos dzīvniekus, stāstām visiem, taču rezultāta nav. Šie jautājumi ir divu ministriju pārziņā – Zemkopības un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības –, kuru ierēdņi nespēj atrast kopīgu valodu, lai attiecīgajās regulās izdarītu labojumus,” skumji atzīst Benita.

Augu un putnu bagātība

Dabas draugi un entuziasti tikmēr darbojas un kopj vidi. Dvīetes palienes pļavās no krūmāja attīrīti 100 hektāri, divu kilometru garumā atgriezta Dvīetes upe tās senajos līkumos. Priecājas un novērtē augu valsts bagātību, kas regulāri rodas un vairojas applūstošajās mitrajās palieņu pļavās. Tas ir interesants skats, kad pavasarī 20 kilometru ielejā ienāk milzīgs ūdens

Foto - no personīgā arhīva

Dzīvei savvaļā piemērotie liellopi. Savvaļņieki ir neliela auguma, bet izturīgi pret skarbiem dabas apstākļiem. Noķert govus, lai pārvestu uz citurieni, ir daudz grūtāk lielo ragu dēļ. Arī iesprostots, liellopu bars prot izlauzties un aizmukt.

daudzums, applūdinot dabas parka 5 tūkstošus hektāru un vēl tikpat daudz ārpus parka. Vietējie to sauc par piekto gadalaiku – ‘atbūdu’. Daugava ieplūst Dvīetē, pie salām veidojas ledus aizsprosti, un Dvīete sāk tecēt pretējā virzienā. Reizi simts gados, kā stāsta Benita, ūdens līmenis palienē var pacelties pat par 6-7 metriem. Ūdens daudzums pavasaros sanes bagātīgu barības vielu klāstu, kas vairo augu valsts dažādību. Kad pali beidzas, mitrajās pļavās var iet un priecāties par puķēm, kādas dārzeņu saimnieces stāda dobēs, lai pēc tam liktu vāzēs vai Jāņu laikā greznotos ar košiem vainagiem. Priecē zilais sikziedu īris – Sibīrijas skalbe, ar ko pilnas pļavas, aug jumstiņu gladiolas, dažādas orhidejas. Augu valsts daudzveidību lietpratīgi novērtē zinātnieki. Pļavās ligzdo pļavu putni, kuri tur atrod sev dāsnu barotni, mājā arī ķikuts un grieze. Esot saskaitītas sešas ērgļu sugas. Pavasarī var redzēt ‘gulbju pļavas’, migrācijas laikā arī tūkstošiem zosu, kas te atpūšas un barojas.

Bet kā ‘atbūdas’ laikā jūtas savvaļņieki? Vai pali lopiem nenodara pāri? Benita Štrausa smaidot stāsta: “Pie mums, Sēlijā, taču ir arī pakalni. Ir vietas, kur lopi var uzturēties, ūdeni viņiem nav jāpeld.” Bet problēma tā, – ja galvenās ganības paliek zem ūdens un ledus, tad dzīvniekiem var pietrūkt barības. Tādēļ ik gadu iepērk vismaz divus tūkstošus siena ruļļus, ko izbaro ziemā. Benita spriež, ka gan jau zirgi un govus izdzīvotu arī bez šī atbalsta, tikai tad vajadzētu noņemt žogu. Tas savukārt nepatīktu apkaimes zemniekiem, ja viņu laukos ieklistu vēl savvaļas zirgi vai govus.

Speciālista skatījums

Daba veldzē un dziedē

INGA ZAGORSKA, Ludzas novada tūrisma organizatore: -Dabas tūrisms ar katru gadu kļūst pieprasītāks un ieinteresē ceļotājus. Šogad Ludzas pusē ekskursanti izteikti vēlējas izstaigāt dabas takas, iespējams, arī tādēļ, ka pēc pandēmijas cilvēki joprojām izvairās no masu pasākumiem un izmanto iespēju būt dabā arī ne tik populāros un līdz šim zināmos galamērķos. Nostiprinās arī interese par savvaļas dzīvniekiem un dabiskajām saimniecībām. Ludzas novadā savvaļņieki – zirgi un liellopi, kā arī dabiskās pļavas apskatāmi dabas saimniecībā ‘Ošumājās’, kas atrodas Mežvidu pagasta Gadziņos. Tur saimnieko Renāte un Artūrs Kaupuži. Renāte ir arī dabas eksperte, līdz ar to zinā-

šanas, ko citi var iegūt ‘Ošumājās’, ir nenovērtējamas. Ik gadu tematiskus pasākumus rīko arī mūsu tūrisma informācijas centrs, kuros iesaistām lauku saimniekus, lai novada iedzīvotājiem un viesiem parādītu dažādās atpūtas un izziņas iespējas Latgales pusē. Kā tūrisma jomas pārstāve droši varu teikt, ka mums no šāda veida saimniekiem ļoti vajag un noder viņu sniegtās zināšanas un pieredze. Jo plašāka auditorija redzēs un izzinās dabiskās saimniekošanas piemērus un nozīmi, jo ar lielāku cieņu pret dabu izturēsies šie cilvēki, dzīvojot un strādājot savā ikdienā. Pagaidām mūsu, tūrisma informācijas centra, lokā nav nonākušas ziņas par cilvēku kaitniecisku attieksmi vai uzvedību.

Mērķauditorija šāda veida apskates objektiem lielākoties ir ģimenes ar bērniem.

Jebkura dabiski saglabāta ainava Latvijas laukos ir milzīga vērtība. Tā ir mūsu dabas daudzveidība, tās ir mierpilnas izjūtas un atpūta, ko sniedz šādu vietu apmeklējums.

Arī pati nāku no laukiem, maniem vecākiem joprojām ir neliela saimniecība, kuras darbos piedalāties arī mēs ar ģimeni. Par sava veida rituālu uzskatāmas pastaigas ar bērniem pa laukiem, pļavām un mežiem. Dabiskajā vidē dzīves ritms it kā palēninās, un cilvēks patiesi var izbaudīt šo kopā būšanu un saplūšanu ar dabu. Tā aptiecinā, kas atrodama dabiskajās pļavās, ir kaut kas fantastisks.

Sagatavoja M.Sprudzāne

Apsveicam!

Piepulcējas simtgadnieku pulkam

7.septembris Balvu novada Kubulu pagasta iedzīvotājam JEVGENIJAI PUHOVAI bija īpaši skaista un saviļņojoša diena, jo šajā datumā viņa svinēja savu 100.dzimšanas dienu. Gaviļņiece kuplo sveicēju pulku savās mājās sagaidīja moža, smaidīga un labā garastāvoklī.

Jubilāre dzimusi un visu mūžu nodzīvojusi Kubulu pagastā, nākusi no 8 bērnu ģimenes, kurā bijusi vecākā māsa. Kā stāsta Jevdokijas tuvinieki, cienījamā vecuma gaviļņiece skolā mācījusies tikai divas klases, jo viņas gādībā bija jaunākie brāļi un māsas: "Visu mūžu viņa smagi strādājusi gan savā saimniecībā, palīdzot vecākiem, gan vēlāk kolhozā. Taču neskatoties uz to, 100 gadu laikā viņa slimnīcā pabijusi vien divas reizes – kad dzemdēja dēlu un kad vajadzēja operēt apendicītu. Jevdokija izaudzinājusi divus bērnus – dēlu un meitu, un šobrīd jubilāri priecē četri mazbērni un septiņi mazmazbērni."

Godināt cienījamā vecuma jubilāri ieradās Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Sandra Kapteine un Kubulu pagasta pārstāve Irēna Tralla. Sveicot gaviļņieci, Sandra Kapteine teica: "Dievs laikam īpaši mil tos cilvēkus, kuriem ļauj nodzīvot tik brīnišķīgus, skaistus gadus. Mēs sveicam jūs un lepojamies, ka ir mums tik cienījama kundze ar tādiem skaistiem gadiem. Lai arī turpmāk jūs pavada tuvinieku mīlestība un no Dieviņa dota veselība." Laba vēlējumiem pievienojās arī tēvs Aleksejs Vinogradovs, kurš klātesošajiem atklāja, ka evaņģēlijā rakstīts viens noslēpums, par ko Dievs dāvā ilgus dzīves gadus, – vajag godāt un cienīt savus vecākus. Acīmredzot Jevdokija to darījusi godam. Viņš svētīja cienījamo jubilāri skaistajos svētkos un teica: "Katra cilvēka dzīvē ir trīs nozīmīgas dzimšanas dienas. Pirmā ir gada jubileja, otrā – 10 gadu dzimšanas diena,

bet trešā jubileja ir 100 gados. Dod, Dievs, mums katram savā dzīvē šīs trīs jubilejas arī nosvinēt. Jevdokijai tas ir izdevies."

Jubilāres tuvākie cilvēki, radi un draugi viņu raksturoja kā ļoti sabiedrisku, atsaucīgu un draudzīgu cilvēku. Un, kā izrādās, pat

cienījamais vecums Jevdokijai Puhovai nav šķērslis pucēties un vienmēr būt formā. Par to liecina kaut vai fakts, ka, gatavojoties savai 100. dzimšanas dienai, gaviļņiece visu nakti varonīgi izturējusi, guļot ar ruļļiem matos. "Pucēties viņai patīk joprojām, pilns

skapis ar drēbēm. No rīta viņa pastaigā vienās drēbēs, bet pusdienās jau pārvelk citas. Lūk, tā," pastāstīja simtgadnieces tuvinieki. Atvadoties no novada pašvaldības pārstāvēm, Jevdokija Puhova solīja atkal tikties nākamgad. Uz tikšanos!

Apsveicam!

Kāzās iebetonē pudeli ar vēstījumu

28.jūlijā Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā viens otram 'Jā' vārdu teica un mūžīgu mīlestību solīja rugājieši KARĪNA SEMJONOVA un ROLANDS KUKURĀNS. Šajā īpašajā dienā jauno pāri dzīvē ievadīja ģimenes draugi Samanta un Gints Kukurāni.

Karīnas un Rolanda dzīves ceļi liktenīgi krustojās pirms septiņiem gadiem Lazdukalna pagasta Siliniekos, kur viņi nelielā kompānijā kopīgi svinēja Ziemassvētkus. "Tā bija pirmā reize, kad iepazinās ar savu topošo vīru. Taču Ziemassvētku svinības pagāja, un mēs vairāk nesatikāmies. Pēc gada nolēmu Rolandu uzaicināt uz savu dzimšanas dienu, lai iepazītos tuvāk. Atceros, ka ar viņu norunājām līdz pat rīta gaismai, Rolands izrādījās lielisks sarunu biedrs, atklājām, ka mums ir daudz kopīga. Drīz vien kļuvām par pāri un sākām dzīvot kopā – kopš tā brīža jau pagājuši seši gadi. Savukārt šogad beidzot nolēmām spert izšķirīgo soli un kļūt par sievu un vīru," atklāj Karīna.

Kāzu diena 28.jūlijā bija uztraukuma pilna. Pēc svinīgās ceremonijas dzimtsarakstu nodaļā jaunlaulātie ar kāzu viesiem devās uz Liteni pie Annas Zīles, kur varēja aplūkot "Pudeļu dārzu". Tur Karīna un Rolands blakus citām iemūrētajām pudelēm ar vēstījumu iebetonēja savējo, kurā jaunā pāra tuvākie cilvēki uz nelielām lapiņām uzrakstīja viņiem novēlējumus. Tos Karīna un Rolands varēs izlasīt savā pirmajā kāzu gadadienā. Tālāk jaunlaulātie devās svinēt kāzas uz vīra dzimtajām mājām "Baldones", kur tuvākajiem paziņoja, ka gaida bērniņu, un visi kopīgi uzzināja mažuļa dzimumu. "Esam ļoti priecīgi par emocijām, kuras piedzīvojām savā kāzu dienā, jo viss notika tā, kā vēlējamies. Anna Litenē mums sarūpēja jautras atrakcijas, savukārt vedējiem atsevišķs paldies par to, ka šī diena paliks atmiņā kā burvīgs un neaizmirstams notikums ne vien mums pašiem, bet arī visiem viesiem," apliecina Karīna un Rolands.

Pēc kāzām viņi turpina dzīvot savā mājīgajā dzīvoklī Rugājos, kur par godu bērniņa dzimšanai tagad notiek lielas pārmaiņas. "Turpinām savas ierastās ikdienas gaitas. Pati šobrīd nekur nestrādāju, jo esmu bērniņa gaidībās, savukārt vīrs turpina darboties galdniecības jomā. Tagad varu teikt tikai vienu, – mūsu dzīve jau ir pārsteidzoša, bet tagad tā kļūs tikai un vienīgi labāka!" ir pārliecināta Karīna.

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Meklējam atbildi

Elektroniskās cigaretes arī ir smēķi!

Laikraksta "Vaduguns" lasītāja jautā: "Esmu ievērojusi, ka daudzi jaunieši smēķē elektroniskās cigaretes. Gribētos uzzināt, kādu ietekmi tās atstāj uz veselību? Vai tiešām tās ir mazāk kaitīgas nekā parastās? Un vai nepilngadīgie drīkst tās smēķēt?"

Taujāta, vai šī problēma patiešām ir izplatīta vietējo jauniešu vidū, novada pašvaldības policijas priekšniece RITA KRAVALE apgalvo, ka smēķēšana nepilngadīgo vidū joprojām ir problēma: "Novērots, ka pēdējā laikā skolēni arvien vairāk aizraujas ar elektronisko cigarešu smēķēšanu, turklāt dara to daudz atklātāk nekā agrāk. Bērnu un jauniešu vidū par sava veida "modes kļiedzienu" kļuvas elektroniskās cigaretes, kuras vilina gan ar izstrādājumu ārējo izskatu, kas līdzīgs flomāsteram, tādā veidā viegli paslēpjams starp raktampiederumiem, gan ar dažādām garšām."

R.Kravale skaidro, ka elektroniskās smēķēšanas ierīces satur gan atkarību izraisošo vielu – nikotīnu, gan propilēnglikolu un citas veselībai kaitīgas vielas: "Daudzus pusaudžus informācija par šo izstrādājumu negatīvo ietekmi neattur no smēķēšanas. Atsākoties klātienē mācībām, plānotas dažāda veida pārbaudes, tostarp reidi izglītības iestādēs un jauniešu pulcēšanās vietās, kā arī kontroles tirdzniecības vietās, lai pārliecinātos, vai pārdevēji ievēro tirdzniecības noteikumus attiecībā uz nepilngadīgām personām un nepārdod tabakas izstrādājumus, alkoholiskos un enerģijas dzērienus."

Sodis gan pārdevēju, gan uzņēmumu

Pašvaldības policija atgādina, ka mazumtirgotāja pienākums ir pieprasīt, lai tiek uzrādīts personu apliecinošs dokuments, kas ļauj pārliecināties par personas vecumu pirms tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču vai to uzpildes tvertņu pārdošanas. Pārdevējam ir jāpārliecinās, vai persona ir sasniegusi 18 gadu vecumu, jo **par likumpārkāpumu var tikt piemērots naudas sods juridiskās personas darbiniekam: pārdevējam – no 280**

Uzziņai

Elektroniskā smēķēšanas ierīce ir mehāniskas darbības ierīce, kas var saturēt nikotīna šķidrums, aromatizētājus un citas ķīmiskas vielas. Elektroniskās smēķēšanas ierīces sastāv no akumulatora, sildelementa un uzpildāmas vai vienreizlietojamas tvertnes ar šķidrumu. Tvaicējot elektroniskās cigaretes šķidrumu, kas parasti satur nikotīnu, tas pārvēršas aerosolā (mikroskopiskos pilienos) un ieelpojot nonāk plaušās. Elektroniskās smēķēšanas ierīces ir pieejamas dažādās formās un izmēros. Nikotīna daudzums atsevišķās e-cigaretēs var atšķirties. Vienlaikus ir pieejamas arī elektroniskas smēķēšanas ierīces, kas nesatur nikotīnu.

līdz 350 eiro, bet juridiskajai personai – no 700 līdz 1400 eiro.

"Ir gadījumi, kad nepilngadīgie paskaidro, ka cigaretes viņiem nopircis tikko pilngadību sasniedzis draugs vai labais onkulis pie veikala. Arī šādos gadījumos ir paredzēta administratīva atbildība pēc Bērnu tiesību aizsardzības likuma 48.panta ceturtās daļas, kur noteikts, ka par bērna iesaistīšanu alkoholisko un enerģijas dzērienu vai bezdūmu tabakas izstrādājumu lietošanā, kā arī smēķēšanā vainīgā persona saucama pie likumā noteiktās atbildības. Bērnu tiesību aizsardzības likuma 79.panta otrā daļa nosaka, ka par bērna iesaistīšanu smēķēšanā, alkoholisko dzērienu vai citu apreibinošo vielu lietošanā piemēro naudas sodu no septiņām līdz simt četrdesmit naudas soda vienībām."

R.Kravale uzsver, – par bērnu un jauniešu veselību ir līdzatbildīga visa sabiedrība: "Kamēr būs daļa pieaugušo, kuri atbalstīs pusaudžu aizraušanos ar elektroniskajām cigaretēm un pat palīdzēs viņiem tās dabūt, problēmu izskaust būs grūti."

Veipošana – tā pati smēķēšana

Lietotāju vidū e-cigaretes tiek sauktas par 'veipiem', bet to smēķēšana – par 'veipošanu'. Tā ir ražotāju ieviesta terminoloģija, lai mazinātu esošo un potenciālo patērētāju negatīvās asociācijas, kas saistītas ar terminu 'smēķēšana'. Latvijas likumdošana gan skaidri un nepārprotami nosaka, ka e-cigarešu lietošana arī ir smēķēšana.

Tabakas izstrādājumu, augu, smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprītes likums nosaka: "Smēķēšana – smēķēšanai paredzēta tabakas izstrādājuma, augu smēķēšanas produkta vai jaunieviesta tabakas izstrādājuma lietošana tādā veidā, ka to var ieelpot, kā rezultātā izdalās dūmi, vai elektroniskās smēķēšanas ierīces, jaunieviesta tabakas izstrādājuma vai cita izstrādājuma (izņemot ārstniecības līdzekļus) lietošana ar mērķi apzināti caur muti ieelpot nikotīnu vai citas ķīmiskas vielas saturošu tvaiku vai dūmus."

Saskaņā ar tabakas jomas regulējumu, uz elektronisko smēķēšanas ierīču (t.sk. e-cigarešu) smēķēšanu attiecas tie paši smēķēšanas ierobežojumi un aizliegumi, kas tiek piemēroti tabakas izstrādājumu smēķēšanai.

Statistika

Saskaņā ar Slimību profilakses un kontroles centra pētījuma datiem 2019.gadā elektroniskās cigaretes regulāri lietojuši 18% 13-15-gadīgie skolēni, tostarp 22% zēnu un 14% meiteņu. Kopš 2011.gada e-cigarešu lietotāju īpatsvars šajā vecuma grupā ir dubultojies.

Uzmanību!

E-cigaretes var eksplodēt, izraisot ādas apdegumus, nopietnas traumas, kā arī var izraisīt ugunsgrēkus!

E-cigaretes var saturēt kaitīgas vielas. Elektronisko cigarešu aerosols, ko lietotājs ieelpo, var saturēt kaitīgas un potenciāli kaitīgas vielas, tostarp no tabakas atvasinātu nikotīnu. Tomēr pastāv arī tādas elektroniskās smēķēšanas ierīces, kas nesatur nikotīnu, bet satur citas vielas: ultrasikas daļiņas, ko var ieelpot dziļi plaušās, aromatizētājus, tostarp aromatizētājus, kas tiek izmantoti pārtikas aprīvē, propilēnglikolu, kas var radīt elpceļu iekaisumu, gaistošus organiskos savienojumus, kas kairina acis un elpceļus, kancerogēnas vielas, kas palielina ļaundabīgu audzēju risku, un smagos metālus, piemēram, niķeli, alvu un svīnu, kas var radīt plaušu bojājumus.

Jauniešu komentāri

Vai esat ievērojuši skolasbiedrus, kuri "veipo"?

DĀVIS, students: – Esmu mēģinājis e-cigaretes, taču ikdienā nelietoju ne e-cigaretes, ne tabakas izstrādājumus. Kopš studēju, mājās esmu reti un ar vietējiem jauniešiem īpaši nekontaktējos, bet, dzīvojot Rīgā, redzu, ka ļoti daudz jauniešu "veipo", tostarp arī nepilngadīgie. No manu tuvāko draugu loka "veipo" aptuveni puse, daļa no viņiem smēķē arī cigaretes.

SANIJA (skolniece, 16 gadi): – Pati neesmu mēģinājusi smēķēt e-cigareti, jo uzskatu to par ļoti kaitīgu ieradumu, kas bojā plaušas un veselību kopumā. Taču esmu redzējusi, ka daži skolēni to dara. Ne ļoti daudz un paslepus.

RIČARDS (skolnieks, 14 gadi): – Zinu diezgan daudzus, kuri smēķē elektroniskās cigaretes. Pats neesmu to izmēģinājis, jo uzskatu, ka smēķēšana ir ļoti slikts ieradums. Mani tāda nodarbe neinteresē.

Lasītāji pamanīja

Vai Balvi joprojām draudzējas ar Pleskavu?

Lasītāji izrādījuši interesi, kāpēc (saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā) Balvos joprojām izvietotas norādes par sadraudzības pilsētām Krievijā un Baltkrievijā. "Kāpēc tās joprojām nav noņemtas?" jautā lasītāji.

Trešdien Balvu novada domes priekšsēdētājs sniedza šādu skaidrojumu: "Uz šo jautājumu var paskatīties no vairākiem skatpunktiem. Skatoties uz šī brīža realitāti – to, ka Eiropā notiek karš, kā arī uz to, ka novada pašvaldība ir apturējusi visus sadarbības līgumus attiecībā uz Krieviju un Baltkrieviju, tad šobrīd šīs zīmes būtu jānoņem. Taču skatoties tālāk – desmit, piecpadsmit vai divdesmit gadu perspektīvā, ceru, ka pienāks laiks, kad šīs valstis kļūs demokrātiskas un eiropiskas un varēsim atjaunot sadarbību ar Krieviju un Baltkrieviju. Tā kā zīmes arī tehniski ir nolietojušās, tās tuvākajā laikā noņemsim un mazliet *uzfrīšināsim*. Tās zīmes, kuras dotajā situācijā vairs nevaram atkal uzlikt, nodosim muzejā, lai paliek kā vēstures liecības līdz laikam, kad varēsim atjaunot attiecības ar šīm valstīm. Jāpiebilst, ka Balvu novada pašvaldība ir līgumu un saistību pārņēmēja gan pilsētas sadarbības līgumiem, kas noslēgti pirms reformas

Steidz noņemt. Jāteic, jau ceturtdien norādes par sadraudzības pilsētām Krievijā un Baltkrievijā Balvu pilsētā tika demontētas.

(pirms divpadsmit gadiem), kā arī iepriekšējo Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadu līgumu pārņēmēja. Tādēļ šīs saistības ir jāpārrevidē un, kur šobrīd nav iespējama sadarbība no mums neatkarīgu iemeslu dēļ, norādes jānoņem nost."

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Svecišu vakari

Romās katoļu draudzēs

BALVU UN SPROGU DRAUDŽU KAPSĒTĀS

1.oktobrī 15.00 **Tutinavas kapos**; 2.oktobrī plkst. 15.00 **Dampadravas kapos**, plkst. 15.30 **Kačupes kapos** un plkst. 16.00 **Derdziņu kapos**; 15.oktobrī plkst. 15.30 **Pilskalna kapos** un plkst. 16.00 **Naudaskalna kapos**; 16.oktobrī plkst. 16.00 **Pansionāta kapos** un plkst. 16.30 **Silaciema-Kurnas kapos**; 22.oktobrī plkst. 15.30 **Miezāju kapos** un plkst. 16.00 **Čāgu kapos**; 23.oktobrī plkst. 15.30 **Pērkonu kapos** un plkst. 16.00 **Eglukalna kapos**; 29.oktobrī plkst. 14.30 **Mežarijas kapos** un plkst. 15.30 **Priedaines kapos**; 30.oktobrī plkst. 15.30 **Salmaņu kapos** un plkst. 16.00 **Dūrupes kapos**; 1.novembrī plkst. 17.00 **Začu kapos**; 2.novembrī plkst. 18.00 **Balvu-Rozu kapos**.

BĒRŽU, AUGUSTOVAS, KRIŠJĀŅU UN RUGĀJU DRAUDŽU KAPSĒTĀS

17.septembrī **Golvoru kapos** plkst. 17.00 un **Lidumnieku kapos** plkst. 18.30; 24.septembrī **Bēržu kapos** plkst.15.00, **Mastarigas kapos** plkst. 16.30 un **Lieparu kapos** plkst. 18.00; 1.oktobrī **Putrānu kapos** plkst. 13.00, **Slavītu kapos** plkst. 15.00 un **Dekšņu kapos** plkst. 17.00; 8.oktobrī **Čušļu kapos** plkst.13.00, **Stāmeru kapos** plkst. 14.30, **Dubjukalna kapos** plkst. 16.00 un **Vilkavas kapos** plkst. 17.30; 15.oktobrī **Vārnienes kapos** plkst. 13.30, **Cepurnieku kapos** plkst. 15.00 un **Saksmāles kapos** plkst. 17.00; 22.oktobrī **Kraukļevas kapos** plkst. 13.00, **Auškas kapos** plkst. 14.00, **Sudarbības kapos** plkst. 15.30 un **Cūkusālas kapos** plkst. 17.00; 29.oktobrī **Silenieku kapos** plkst. 12.00, **Reibānu kapos** plkst. 13.30 un **Bolupes kapos** plkst. 15.00.

VIĻAKAS DRAUDZES KAPSĒTĀS

8.oktobrī plkst. 16.00 **Vēdeniešu kapsētā**; 9.oktobrī plkst. 15.00 **Liepnas Saidu kapsētā**; 15.oktobrī plkst. 16.00 **Viduču kapsētā**; 22.oktobrī plkst. 16.00 **Lāšku kapsētā**; 29.oktobrī plkst. 16.00 **Viļakas kapsētā**.

BALTINAVAS, ŠĶILBĒNU UN TILŽAS DRAUDŽĒS

24.septembrī plkst. 15.00 **Slobodas kapos**, plkst. 16.00 **Buku-Zelču kapos** un plkst. 17.30 **Vilkovas kapos**; 1.oktobrī plkst. 15.00 **Tilžas kapos**, plkst. 16.00 **Ūdrenes kapos** un plkst. 17.30 **Plieševas kapos**; 8.oktobrī plkst. 14.30 **Ranguču kapos**, plkst. 16.00 **Breksenes kapos** un plkst. 17.30 **Dansku kapos**; 15.oktobrī plkst. 14.30 **Lutanānu kapos**, plkst. 16.00 **Plešovas kapos** un plkst. 17.00 **Čilipīnes kapos**; 22.oktobrī plkst. 14.00 **Dukuļevas kapos**, plkst. 15.00 **Bēliņu kapos** un plkst. 16.30 **Merkuzīnes kapos**; 29.oktobrī plkst. 14.00 **Runcenes kapos**, plkst. 15.00 **Purviņu kapos** un plkst. 16.00 **Kāpessila kapos**.

Luteriskajās draudzēs

BALVU, TILŽAS, VIĻAKAS UN KĀRSĀVAS DRAUDŽU KAPSĒTĀS

17. septembrī plkst. 16.00 **Kamoļkalna kapsētā**, plkst.17.00 **Vectilžas kapsētā** un plkst. 19.00 **Čudarienes kapsētā**; 24.septembrī plkst.18.00 **Balvu kapsētā**; 1.oktobrī plkst. 17.00 **Garosilu kapsētā** un plkst. 18.00 **Pokratas kapsētā**; 2.oktobrī plkst. 16.00 **Andrakalna kapsētā** un plkst. 18.00 **Gaiļakalna kapsētā**; 8.oktobrī plkst. 16.00 **Krišjāņu kapsētā** un plkst.18.00 **Kāpessila kapsētā**; 15.oktobrī plkst. 16.00 **Miezāju kapsētā** un plkst.18.00 **Priedaines kapsētā**; 16.oktobrī plkst. 16.00 **Jaškovas kapsētā**.

Der zināt!

Pasta pakalpojumi mūsupē

“Latvijas Pasts” atgādina par iespējām saņemt pasta pakalpojumus klienta dzīvesvietā vairākās Balvu novada teritorijās – Bērzkalnes, Briežuciema, Krišjāņu, Kubulu, Kupravas, Lazdukalna, Lazdulejas, Medņevas, Susāju, Tilžas, Vectilžas, Vecumu, Viksnas un Žiguru iedzīvotāji var pieteikties pasta pakalpojumiem savā dzīvesvietā ar ērti sev izdevīgā laikā tos saņemt, iepriekš sazinoties ar Latvijas Pasta Klientu centru pa tālruni: 27008001 vai 67008001. Saņemot aicinājumu par sūtījuma saņemšanu, šajās teritorijās dzīvojošie adresāti var pieteikt sūtījuma bezmaksas piegādi savā dzīvesvietā.

Krustvārdu mīkla

Krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu. Atbildes gaidām līdz 25.septembrim.

9.kārta

Sastādīja G.Gruziņa

Augusta mīklu atrisināja: I.Svilāne (Lazdukalns), A.Mičule (Tilža), Z.Pulča, J.Pošeika (Balvi).

Par augusta krustvārdu mīklas atrisināšanu balvu saņem ZITA PULČA no Balviem. Pēc balvas griezties redakcijā.

Mīklu sērija “Pagasti – 28”

Horizontāli: 1. Pēdējais zirgu tramvajs Latvijā 20.-30.gados bija starp Ikšķili un ... 4. Kurā muižā no 1815.gada dzīvoja Emīlija Plātere – poļu, lietuviešu un baltkrievu nacionālā varone, 1830.-1831.g., poļu sacelšanās dalībniece? 7. Ciems Mežvidu p. 9. Ezers Ķeipenes p. uz robežas ar Taurupes p. 10. Kurā 1949.gadā izveidotajā rajonā līdz 1953.gadam ietilpa bijušā Ilūkstes apriņķa Dēmenes, Kurcuma, Laucesas, Salienas, Silenes un Skrudalienas p. teritorijas? 11. Viens no p., gar kura robežu tek Donaviņa. 14. Paliela, pabeiza šķēle. 16. P. centrs, atrodas Svētupes krastos. 18. Zviedrijas premjerministrs, kurš bērniībā vasaras pavadīja bijušajā Skangales muižā pie vectēva Voldemāra fon Knīrīma. 19. Pirmais latgaliešu grāmatu pārrakstītājs, iesējējs, izplatītājs latīņu drukas aizlieguma laikā, dzimis ap 1816.gadu Strūžānos, miris 1918.gadā Marienhauzenā (Viļakā). 20. Ciems Staiceles p. 21. Sabiedriskais, izglītības, preses darbinieks (rakstītājs ar pseidonīmu Mežmalietis), dzimis 1907.gada 17.jūnijā Kalupes p. “Stirnās”. 23. Rakstnieks, žurnālists, dzimis 1885.gada 13.jūnijā Skujenes p. “Gībēnos”. 26. Viens no p. (p. centrs), kurā mūsdienās ietilpst Upesmuižas p. 28. Šajā vietā, šeit. 31. Nots. 33. Kurā baznīcā 1860.gadā 3.jūnijā laulājusies Stefānija Uļanovska (dzimusi Bolevska), folkloras vācēja, etnogrāfe. 35. Dramaturgs, publicists (iniciāli), dzimis 1937.gada 12.novembrī Vecpiebalgas p. “Reinkalvos”. 36. Kurā p. atrodas Znotiņu Dievmātes Romas katoļu baznīca? 37. Ciems Apes p., kur uz Vaidavas upes darbojas HES, kas ievērojama ar 4,3 metru augstu dabīgu ūdenskritumu. 38. Nots. 41. Ciemiņi. 42. Ezers Tirzas p. 43. Saldus p. centrs. 48. Kā vēl sauc Baložu kadiķi (paegli), kas aug Valmieras p.? 49. Neatsaucīga, skarba, asa. 50. Apstiprinājuma partikula. 51. Latvijas Republikas parlaments. 55. Trīt (izkapti, nazi). 57. Vēsturiska muiža Virešu p. 58. Naudas vienība ES. 59. Mazalkoholisks dzēriens. 60. Ciems Vaboles p. 62. Kurā p. 1891.gadā 23.jūnijā dzimusi Valērija Seile, latgaliešu un latviešu izglītības darbiniece, pirmā sieviete Latgalē ar akadēmisko izglītību? 64. Nolieguma partikula. 65. Senāk – apdzīvota vieta, brīvciems, kura iedzīvotāji bija atbrīvoti no valsts nodokļiem un karaklausības. 67. Kurā rajonā (rajona centrs) 1949.-1962.g. ietilpa Baltinavas p. teritorija. 69. Vādas (arī Vjada, Vēda) pieteka (nosaukuma variants). 70. Kurā guberņā (guberņas centrs) 1914.gadā ietilpa Kačanovas, Tolkovas, Višgorodas p.? 71. Burtnieku ezera sala.

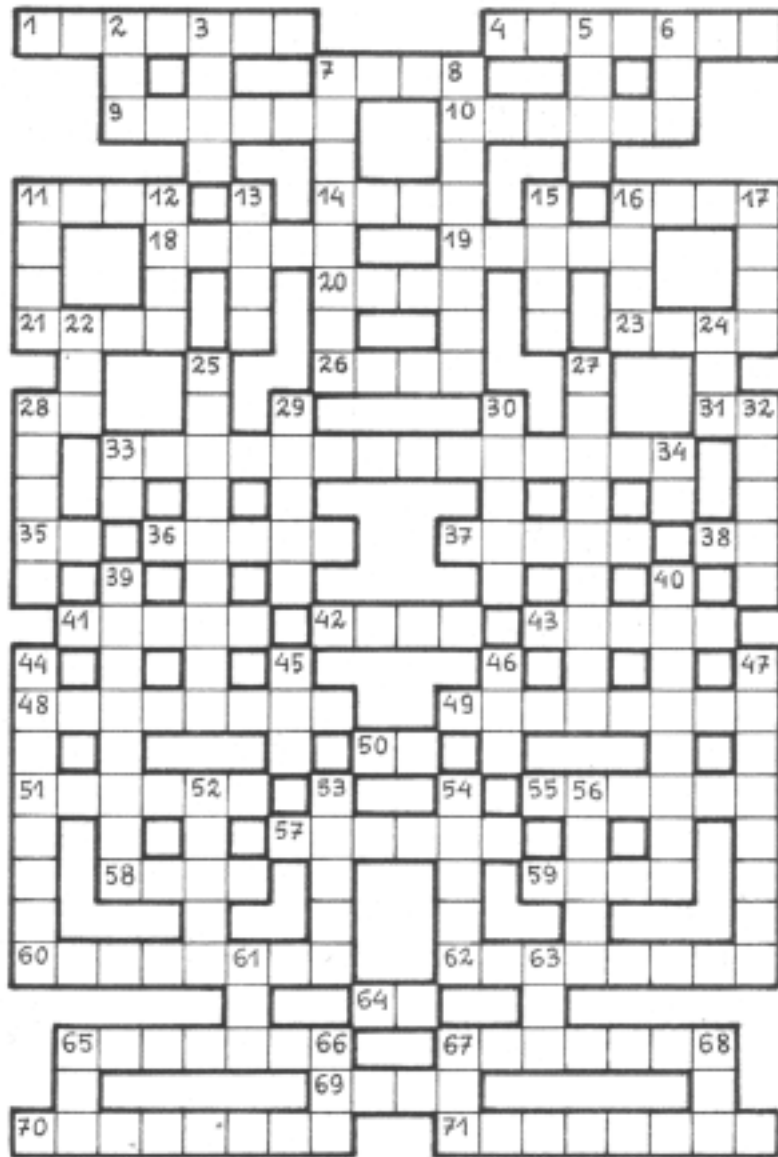
Vertikāli: 2. Cieši tuvinās. 3. Putnkopības produkts. 5. Ziemeļblāzma. 6. Pārviets, turot rokās. 7. Viens no Rēzeknes apriņķa p. 1913.gadā (p. centrs – Ilzenberga). 8. Ciems Vārkavas p. 11. Klons. 12. Kas ir Sivēnīca un Sustala? 13. Ciems Nigrandes p. 15. Kultūras darbiniece, režisore (vārds), dzimusi 1938.gada 14.jūnijā Viļakas p. Medņevas ciemā. 16. Kurā p. (p. centrs) atrodas Desciems? 17. Kas svin vārdadienu 12.septembrī (daudzsk.)? 22. Lielā darba rati (viensk.). 24. Starptautisks briesmu signāls. 25. Kurā p. (p. centrs) 1881.gada 28.februārī dzimis Jānis Ceplītis, Krievijas impērijas, Ukrainas Tautas republikas armijas virsnieks, Latvijas armijas pulkvedis (divi jaunākie brāļi, Latvijas armijas virsnieki, gāja bojā pēc Latvijas okupācijas)? 27. Vitebskas guberņas lielākā pilsēta (nosaukums līdz 1893.gadam). 28. Krievijas imperatora kambarulainis, dzimis 1856.g. 8. (20.) aprīlī (pēc citiem datiem 8. (20.) augustā) Rēzeknes apriņķa Barkavas p. “Kalnagalā”, nogalināts kopā ar Krievijas impērijas cara Nikolaja II ģimeni. 29. Kurā p. atrodas dabas liegums Šķību purvs? 30. Ciems, kurā 1945.gada 8.maijā tika parakstīts Vērmahta karaspēka grupas “Kurzeme” kapitulācijas akts. 32. Viens no Geraņimovas ezera nosaukumiem. 33. Nots. 34. Diriģents, mūzikas pedagogs (iniciāli), dzimis 1926.gada 10.janvārī Dricānu p. “Semuļos”. 39. Ciems Ilzeskalna p., kurā atrodas ezers Vusars. 40. Kuru dižozolu uzskata par vienu no iespējamiem ozoliem, kas ticis attēlots uz 5 latu banknotes? 44. Apriņķis (apriņķa centrs) no 1947. līdz 1949.gadam, kurā iekļāva 9 p. no Daugavpils un 1 p. no Ilūkstes apriņķiem. 45. Vēsturisks p., mūsdienās ietilpst Aronas un Cēsaines p. 46. Pārviets ar transportu. 47. Kuram p. 1998.gadā pievienoja Miglinieku p.? 52. Dzejniece, tulkotāja (vārds), dzimusi 1933.gada 8.februārī Barkavas p. “Murmastienē”. 53. Kurā p. (p. centrs) atrodas ezers Trūdis? 54. Secen. 56. Ciems Lankalnes p. 61. Gleznotājs, portretists (vārds), dzimis 1924.gada 3.martā Kolberģa p. 63. Lokatīva jautājums. 65. Nots. 66. Ūdens ņemšanas vieta. 67. Pašvaldības iestāde (abreviatūra). 68. Vilkst kājās.

Augusta mīklas (“Pagasti – 27”) atrisinājums

Horizontāli: 1. Oju. 4. Īle. 6. Ratene. 8. Spekke. 10. Estēts. 13. Valka. 14. J.Z. (Jānis Zibens). 15. Braki. 19. La. 20. D.A. (Dace Akmentiņa). 21. Spārni. 22. D.P. (Domicella Pundure). 23. Ko. 26. Mariehauzenas. 27. Iet. 28. Rendas. 30. NOK (Nacionālā Olimpiskā komiteja). 31. Abava. 33. Vaive. 35. Si. 36. Un. 37. Mi. 38. Es. 40. J.Č. (Jānis Čakste). 42. Gaujas. 44. Asotes. 46. Klūp. 48. Gaiji. 49. Sakta. 50. Siliniķu. 54. Vegers. 55. Tome. 56. Priede. 57. J.E. (Jānis Elksnis). 58. Ņ.M. (Ņina Melbārde). 59. Saukas. 61. Siliņš. 64. Rūja. 67. Kraucs. 68. Vabole.

Vertikāli: 2. Mare. 3. Anna. 5. Ietve. 7. Nēģis. 9. Kaldabruņa. 11. Skandināvi. 12. Salaspils. 16. Stompakos. 17. Spunde. 18. Induļa. 24. Amata. 25. Asūne. 28. Rauna. 29. Svins. 32. B.M. (Broņislava Martuževa). 34. V.P. (Vilhelms Purvītis). 39. Auči. 41. Ates. 43. Skolots. 44. Apsītes. 45. Pasiēns. 47. Stradiņš. 50. Sesava. 51. Ušpeļi. 52. Veļķu. 53. Dikļi. 60. KAC (Klientu apkalpošanas centrs). 62. Lea (Davidova-Medene). 63. Ak. 64. R.K. (Rolands Kalniņš). 65. A.G. (Agnese Garijone). 66. Te.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Informē VUGD

No sodrējiem tīrs skurstenis ir pamats drošai apkures sezonai

VUGD atgādina, ka pirms apkures sezonas sākuma dūmvadi ir jāattīra no sodrējiem. Tas palielinās jūsu apkures iekārtas siltuma atdevi un novērsīs traģisku ugunsgrēku izcelšanos. VUGD apkopotā informācija liecina, ka ik gadu vairāk nekā 500 Latvijas mājokļu dūmvados deg sodrēji, kas var izraisīt un arī izraisa postošus ugunsgrēkus.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieks ģenerālis OSKARS ĀBOLIŅŠ atzīst: "Jaunā apkures sezona Latvijā un arī citviet pasaulē tiek gaidīta ar lielām bažām apkures izmaksu sadārdzinājuma dēļ. VUGD papildus raizes vēl rada tas, kādas iespējamās sekas šī situācija radīs ugunsdrošības jomā. Mūs satrauc, ka arvien vairāk iedzīvotāji mājokļu apsildei varētu izmantot nepiemērotu un nekvalitatīvu kurināmo, kā arī taupīs uz sodrēju tīrīšanas un apkures ierīču apkopju rēķina, kas palielinās traģisku ugunsgrēku skaitu. Aicinām iedzīvotājus apzināties, ka apkures ierīcēs dedzinot nevis piemērotāko, ražotāja noteikto kurināmo, bet sadzīves atkritumus vai nekvalitatīvu kurināmo, uz dūmvada sienām ātrāk veidojas sodrēji, bojājas apkures sistēma un samazinās iegūtais siltuma daudzums, kā arī būtiski pieaug risks izcelties ugunsgrēkiem. Lai iegūtu vairāk siltuma no tā paša kurināmā daudzuma, tam ir jābūt atbilstošam apkures ierīcei un sodrējiem no dūmvada jābūt iztīrītiem!"

Lai, kurinot apkures ierīci, neaizdegtos sodrēji, tie no dūmeņiem, krāšņu un pavardu dūmkanāliem jāiztīra pirms apkures sezonas sākuma (līdz 1.novembrim). Savukārt ilgdedzes cietā kurināmā ierīces un iekārtas dūmvadus jātīra vēl papildus vienu reizi apkures sezonas laikā (no 1.novembra līdz nākamā gada 1.martam). Tās apkures iekārtas un ierīces, kurās par kurināmo izmanto gāzi – tīra un tehnisko apkopi un tehniskā stāvokļa pārbaudi veic ne retāk kā reizi gadā, ja ražotājs nav noteicis citādāk. Ja gāzes apkures ierīce bijusi atslēgta ilgāk par sešiem mēnešiem, jāveic ārpuskārtas dūmgāzu novadīšanas un ventilācijas kanālu pārbaude.

VUGD apkopotā informācija par pēdējām divām apkures sezonām rāda, ka aizvadītajā apkures sezonā ugunsdzēsēji glābēji saņēma 577 izsaukumus uz sodrēju degšanu mājās dūmvados, sezonu iepriekš – 555 šādus izsaukumus. Visvairāk izsaukumu uz sodrēju degšanu dūmvados tiek

saņemti Zemgalē un Vidzemē, bet vismazāk Latgalē.

Sodrēju degšana apkures sezonā	2020./2021.gada apkures sezona	2021./2022.gada apkures sezona
Vidzemes reģions	150	137
Zemgales reģions	130	155
Latgales reģions	62	53
Kurzemes reģions	100	115
Rīga un Rīgas reģions	113	117
KOPĀ Latvijā	555	577

Sadegot jebkuram cietajam kurināmajam, uz skursteņa iekšējās virsmas veidojas kvēpu, sodrēju un darvas nosēdumi, kas, laikus nenotīrīti, labākajā gadījumā samazina apkures ierīces darbības efektivitāti, bet sliktākajā – var izraisīt intensīvu šo produktu degšanu. Tas savukārt var radīt plaisas visa mūrētā dūmeņa korpusa biežumā, ārējo apvalku ieskaitot, tādējādi paverot ceļu karstajām dūmgāzēm un liesmām uz degspējīgām sienu, griestu un jumta konstrukcijām, kas var izraisīt ne tikai dūmvada, bet arī visas ēkas aizdegšanos. Ugunsdzēsēji glābēji atzīst, ka sodrēji pastiprināti veidojas dūmvadā, ja tajā tiek dedzināts sliktas kvalitātes kurināmais, piemēram, slapja malķa, kā arī sadzīves atkritumi.

Papildus risku izcelties ugunsgrēkiem rada arī cilvēku neuzmanība un drošu apkures ierīču lietošanas noteikumu neievērošana. O.Āboliņš atzīst, ka šādi izsaukumi apkures sezonā ir ikdiena: "Regulāri steidzamiem palīgā iedzīvotājiem, kuru mājokļos ir izveidojies piedūmojums, jo apkures ierīces nav pareizi ekspluatētas – pārāk ātri

krāsni aizvērts šiberis, nepareizi izbūvēts dūmvads vai arī granulu katliem nav rūpīgi aizvērti granulu krātuve un, krāsni sākoties gruzdēšanai, veidojas piedūmojums. Vairums no šiem gadījumiem ir neuzmanīgas rīcības sekas." Papildus ugunsdzēsēji glābēji aicina atcerēties, ka pie krāsns durvīm nedrīkst novietot degspējīgus priekšmetus, krāsns durvis stingri jāaizver, uz krāsns nedrīkst žāvēt degspējīgus priekšmetus, kā arī apkures ierīci nedrīkst pārkurināt.

"Mēs katrs šobrīd domājam, kā ietaupīt un samazināt ģimenes izdevumus. Bet aicinu neatteikties no tiem pasākumiem, kā, piemēram, dūmvadu tīrīšanas, kas uzlabo mājokļa ugunsdrošību un līdz ar to arī sargā mūs un mūsu ģimenes locekļus no traģiskiem ugunsgrēkiem. Šodien netīrīts dūmvads un ietaupīti pārdesmit eiro var apdraudēt ģimenes veselību un drošību, kā arī radīt lielus finansiālos izdevumus nākotnē, kas jāiegulda sava mājokļa atjaunošanā," aicina O.Āboliņš.

Lai šī apkures sezona norisinātos bez traģiskiem ugunsgrēkiem, līdz tās sākumam VUGD aicina iedzīvotājus parūpēties par ugunsdrošību savos mājokļos – iztīrīt dūmvadus, pārbaudīt apkures ierīces, kā arī nodrošināties ar kvalitatīvu malķu, briketēm, granulām utt. **Bet, ja nelaime tomēr notikusi, aicinām nekavējoties zvanīt 112, lai ugunsdzēsēji glābēji varētu doties palīgā.**

Informē VID

Bērnu interešu izglītība – izdevumi, par kuriem var atgūt pārmaksāto iedzīvotāju ienākuma nodokli

Līdz ar jauno mācību gadu atsākas arī dažādas interešu nodarbības, tādēļ Valsts ieņēmumu dienests (VID) atgādina, ka, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju, vecāki vai citi ģimenes locekļi var atgūt daļu pārmaksātā iedzīvotāju ienākuma nodokļa arī no tās summas, kas gada laikā tiek samaksāta par bērnu (līdz 18 gadu vecumam) interešu izglītību. VID aicina vecākus vai citus ģimenes locekļus, maksājot par bērnu interešu izglītību, uzkrāt un saglabāt maksājumus apliecināšos dokumentus – čekus, kvītis, internetbankas izdrukas u.tml.

Nodokļa atmaksa pienākas par tiem pulciņiem, ko piedāvā izglītības iestāde, kā arī par pulciņiem, ko piedāvā cita juridiska vai fiziska persona, kas nav reģistrēta Izglītības iestāžu reģistrā, taču tai ir pašvaldības izsniegta speciāla licence pulciņa darbībai.

Informācija par to, vai konkrētā pulciņa organizētājs ir izglītības iestāde, ir pieejama Izglītības iestāžu reģistrā <https://viis.gov.lv>. Savukārt par pašvaldības izsniegtajām licencēm ir jāinteresējas attiecīgajā pašvaldībā, piemēram, Rīgas pašvaldības interešu izglītības programmu īstenotājiem izsniegtās licences ir pieejamas elektroniskā veidā portālā www.e-skola.lv.

Atgādinām, ka maksājumu apliecināšanai dokumentam obligāti ir jāliecina, ka maksājums veikts par bērnu (vārds, uzvārds, personas kods) un jānorāda arī saņemta

pakalpojuma veids (pulciņa nosaukums).

Gada ienākumu deklarācija kopā ar attaisnojuma dokumentiem ir jāiesniedz tam vecākam, kurš ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs un kura personas dati ir norādīti maksājumu apliecināšanā dokumentā, norēķinoties par interešu izglītību.

Visu 2022. gadu vēl var iesniegt gada ienākumu deklarāciju par iepriekšējiem trim gadiem, pievienojot tai attiecīgajā gadā veiktos maksājumus par izglītību (tajā skaitā bērnu interešu izglītību), ārstniecību un citiem attaisnotajiem izdevumiem.

Atgādinām, ka attaisnotajos izdevumos par visu veidu izglītību (tajā skaitā interešu izglītību) un ārstnieciskajiem pakalpojumiem ietveramo izdevumu kopējā summa par vienu bērnu 2021.gadā ir 600 eiro. Iesniedzot gada ienākumu deklarāciju par 2021.gadu, no šīs summas var saņemt iedzīvotāju ienākuma nodokļa pāraksu 20% apmērā. Ja gada laikā samaksātā summa par minētajiem izdevumiem būs lielāka par 600 eiro, izdevumu pārsnieguma daļa tiks pārcelta uz nākamajiem trim gadiem. Ja gada ienākumu deklarācija tiek iesniegta elektroniski, izmantojot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, summas atlikums tiek aprēķināts un pārcelts automātiski.

Lai gada laikā saņemtie čeki, kvītis un citi maksājumu dokumenti par attaisnotajiem izdevumiem nepazustu, neizbalētu vai citādi neietu zudumā un, sākot ar nākamā gada martu, tos ātri un ērti varētu pievienot gada ienākumu deklarācijai, aicinām izmantot speciāli tam radīto bezmaksas

mobilo lietotni "Attaisnotie izdevumi". Tajā var pakāpeniski visa gada laikā uzkrāt čekus, kvītus un citu maksājumu dokumentu fotogrāfijas un to aprakstus. Nākamā gada martā, aizpildot Gada ienākumu deklarāciju, šie dokumenti jau būs automātiski pieejami VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) un tos varēs ērti pievienot deklarācijai. Bezmaksas mobilā lietotne "Attaisnotie izdevumi" ir pieejama uzstādīšanai viedtālrunos – Google Play un App Store vietnēs. Plašāka informācija par maksājumu dokumentu pievienošanu un nosūtīšanu pieejama VID tīmekļvietnē.

Jautājumu un neskaidrību gadījumā aicinām iedzīvotājus zvanīt uz VID Konsultatīvo tālruni 67120000 vai arī sazināties ar VID, izmantojot EDS sadaļu "Sarakste ar VID".

Piedāvā darbu

SIA Latgran
Reģ. nr. 45403013135

Aicinām darbā Gulbenē:

AUTOKRĀVĒJA VADĪTĀJU

Nepieciešams:

- „TR2” kategorijas traktortehnikas vadītāja apliecība;
- zināšanas ražošanā pielietojamo koksnes materiālu veidos;
- labas komunikācijas prasmes un organizatoriskās spējas;
- augsta atbildības sajūta.

Atalgojums 1500-2000 Euro mēnesī (bruto).

MATERIĀLA PIENĒMĒJU

Darba pienākumi:

- veikt materiāla uzmērīšanu un pieņemšanu (apaļkoks, šķelda, skaidā);
- kontrolēt saņemto materiālu kvalitāti atbilstoši kvalitātes kritērijiem;
- saņemto materiālu pavaddokumentu reģistrēšana.

Atalgojums 5.80-10 Euro/h (bruto).

Piedāvājam darbu draudzīgā kolektīvā, sociālās garantijas un veselības apdrošināšanu. Par vakancēm - www.latgran.com.

Pieteikšanās vakancei sūtīt savu CV uz e-pastu personals@latgran.com. Tālrunis informācijai 65220200.

Sazināsimies ar tiem kandidātiem, kurus būsīm izvēlējušies aicināt uz pārrunām.

Piedāvā darbu PALĪGSTRĀDNIEKIEM un malkas iekārtas Palax OPERATORIEM. Darba vieta Kubulos, Balvu novadā.
Atalgojums, sākot no EUR 600. Zvanīt 26703637.

Piedāvājam darbu diviem LENTZĀĢA OPERATORIEM Balvu novadā. Samaksa pēc vienošanās. Tāl. 28600344.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
Iepērk **mājlopus**.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tāl. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparstrade.lv

SIA "AIBI" iepērk liellopus, jaunlopus, jērus, zirgus.
Iepērkam arī bioloģiskos lopus.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 20238990.

Pērk izcirstus mežus,
2500 EUR/ha.
Tāl. 28282021.

Pērk mežu ar zemi, cirmsas,
lauksaimniecības zemi.
Tāl. 26346688.

SIA "RENEM" iepērk jaunlopus, liellopus, aitas, piena teļus.

Elektroniskie svāri. Samaksa skaidrā naudā vai ar paskaitījumu.
Tāl. 29485520,
26447663
vai pa e-pastu:
siarenem@inbox.lv.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus.
BIO lopiem augstas cenas!
Iespējams avanss. Tāl. 62003939.

"Craftwood" PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena no 1000-15000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tāl. 26360308.

Pērkam izstrādātas meža, aizaugušas zemes platības līdz 3000 ha. Tāl. 27807412.

Pērku meža, lauksaimniecības zemi. Tāl. 29386009.

Dažādi

LOGI. DURVIS. Tāl. 26343039.

Spiežam, karsējam, iepakojam ābolu sulu Kubulos.
Tāl. 27004732.

Maina skaldītu malku pret veciem motocikliem.
Tāl. 26425960.

Pieved smilti, granti, šķembas. Remontē piebraucamos ceļus. Ierok un savieno ūdensvadus, kanalizāciju un elektrokabeļus.
Tāl. 25685918.

Apsardzes kursi.
Tāl. 26336910.

Steidzami irē dzīvokli.
Tāl. 29628898.

Latvijā audzēta cūkgaļa. Ar piegādi.
Tāl. 26326705.

Iepazīšanās

Vīrietis (75g.) vēlas iepazīties ar vienkāršu sievieti.
Tāl. 24804040.

Līdzjūtības

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
Viņš paliek dziļi, dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*
Skumju un atvadu brīdī esam kopā ar **Ingridu Circeni un ģimeni**, pavadot **JĀNI CIRCENI** mūžības ceļā.
Balvu Kultūras un atpūtas centra kolektīvs

*Pār tevi smilšu klusums klāts,
Vien paliek atmiņas
Un tava mūža stāsts. (J.Rūsiņš)*
Izsakām līdzjūtību **Ingridai Circenei, JĀNI** mūžības ceļā pavadot.
Balvu NMP kolektīvs

*Kur vārdus rast, kas būtu mierinājums,
Kad cilvēks zemes klēpī dusēt
steidz,
Kad negaidot ir pārrauts mūža gājums*
Un ardievas tik daudz kam jāpateic.
Kad neierasts klusums ir apņēmis mājas un tikšanās brīdī būs tikai atmiņu ceļos, izsakām patiesu līdzjūtību **Ingridai Circenei un piederīgajiem**, vīru **JĀNI** mūžības ceļā pavadot.
Circeņu, Kuļšu ģimenes

*Reiz pienāk diena, nelūgta un skarba,
Kad dziļi, dziļi daudziem sirdis sāv. (O.Skuja)*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Dacei Circenei, TĒTI** mūžībā pavadot.
Pansionāta "Balvi" darbinieku kolektīvs

*Lai sapnis balts viņa dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem spārnēm sedz... (Ā.Elksne)*
Izsakām patiesu līdzjūtību **Anitai un pārējiem tuviniekiem, BRĀLI** mūžības ceļā pavadot.
Deju kopa "Rūtas" un vadītāja

*Sāv sirds, no brāļa šķiroties,
Kad viņa taka smilšu kalnā iet. (J.Rūsiņš)*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Anitai Smuškovai un tuviniekiem, brāli VILHELMU** pavadot Mūžībā.
Verjanovu, Berķu ģimenes, Ilga

*Ko mīl, tas nevar pazust it nekur,
Sirds tūkstoš saītēm to pie sevis tur... (V.Rūja)*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Anitai Smuškovai un viņas ģimenei, BRĀLI** pavadot mūžības ceļā.
Larisa ar ģimeni, Dzintars

*Lai sapnis balts viņa dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem spārnēm sedz... (Ā.Elksne)*
Izsaku līdzjūtību **Anitai Smuškovai ar ģimeni un mammai Annai**, brāļim un dēlam **VILHELMAM KORKLOVAM** aizejot mūžībā.
Vija Bukša

*No atmiņām paliek tik starojums maigs
Tā kā liedagā saulrieta pēdas.
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas. (B.Martuzeva)*
Izsakām līdzjūtību **Anitai Smuškovai un pārējiem tuviniekiem, BRĀLI** pavadot mūžības ceļā.
Balvu slimnīcas intensīvās terapijas nodaļas kolektīvs

*Šalciet klusi, dzimtie meži,
Mūža dziesma beigusies.
Pāri sirdij aplukušai
Zeme smilšu sagšu sedz.*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Emeritai un pārējiem tuviniekiem, VIKTORU ŽABARU** pavadot mūžībā.
SIA "Spēle" kolektīvs

*Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt,
Un tavu smaidu – vienkāršu un siltu,
Mums vajadzēs tik sirdis saglabāt. (G.Selga)*

Tik pēkšņi un negaidīti aizgāja klusajā mūžības ceļā mūsu jaukais kaimiņš **GENĀDIJS HMEĻOVS**. Sērojam līdzī un izsakām visdziļāko līdzjūtību **sievai Ludmilai, meitām Jeļenai, Olgai un piederīgajiem**.
Daugavpils ielas 41.mājas kaimiņi: Arhipovi, Dortāne, Strupka, Misiņa, Božika

*Pāri ziediem sēru liesma plīvo –
Nu lielais klusums blakus stāj.
Tavs mūža gaišums sirdīs dzīvos,
Lai viegļas smiltis tevi klāj.*
Kad mūžības vēji atnesuši tumšo dienu, sakām mierinājuma vārdus **Veronikai Akmenei un viņas mīļajiem**, pavadot vīru, tēvu, vectēvu **ĒVALDU** kapu kalniņā.
Bijušās darba kolēģes: Zinaida Feldmane, Rita Krēmere, Zinaida Popova, Anna Karele, Līvija Čudarāne, Maruta Ločmele, Vera Akmentiņa

Pārdod

Pārdod keramzīta blokus.
Tāl. 26336910.

Z/S "Gračuļi" pārdod jaunputnus un dējējvistas. Pieteikumi pa tāl. 29186065.

Skaldīta malka.
Cena 40 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā.
Tāl. 25543700.

Pārdod traktoru T-25, T-40A (ejoši, nepieciešams remonts), 3-fāzu kompresoru, kultivatoru.
Tāl. 26359592.

*Rudens krāso pilādžkokus sārtus,
Gājputni ar vasaru projām trauc.
Bet tev mūžība ver miera vārtus,
Sāpes rimst un lielais klusums sauc. (L.Sāgameža-Nāgele)*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Ļubovai Gruntei, vīru ĒRIKU** pavadot mūžībā.
Loginu, Ločmeļu ģimenes Dambergos

*Paliks dzīvības vidū tavs darbīgais gājums,
Jo tik auglīgu mūžu jau neizdzēs riets,
Un caur kokiem un bērniem būs turpinājums
Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet. (K.Apškrūma)*
Izsakām līdzjūtību **Santai Frolovai ar ģimeni, VECMĀMIŅU** mūžīgā mierā pavadot.
Santas tuvākie kaimiņi: Baranovi, Šmagri, Zaļotovi, Logini

*Nāks rudens, birs lapu zelts,
Rītos rasa kā dimanti mirdzēs,
Tikai tavu balsi vairs nesadzirdēs...
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Jānim Bubnovam un tuviniekiem, TĒVU** mūžības ceļā pavadot.
Kolēģi Balvu novada administrācijā*

*Ak, rudens saule, pasniedz staru,
Pie kura pieķerties mazliet,
Kad tēva sirds pa miglas taku
Uz kluso bezgalību iet.*
Skumju un atvadu brīdī izsakām visdziļāko līdzjūtību **Jānim Bubnovam un tuviniekiem, TĒVU** mūžības ceļā pavadot.
Balvu novada dome un pašvaldība

*Es redzēju karstu vasaru un cīruļus pavasarī,
Man pietrūka spēka rudenim.
Es aizeju, mani mīļie, par mani neraudiet,
Cik nolikts – noiets.
Un ziedi rudenī bez manis šogad kvēlos.*

Izsakām līdzjūtību **Inārai Bubnovai, VĪRU** Mūžībā pavadot.
Sieviešu biedrība "Vaivariņi"

*Rudens krāso pilādžkokus sārtus,
Gājputni ar vasaru projām trauc.
Bet tev mūžība ver miera vārtus,
Sāpes rimst un lielais klusums sauc. (L.Sāgameža-Nāgele)*
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Inārai, bērniem**, pavadot vīru, tēvu **VALENTINU BUBNOVU** mūžības ceļā.
Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis

Indekss 3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicitāte materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem atbild to autors.

REKLĀMA, SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T. 26707934;
Z.LOGINA - T. 29203754; **I.ZINKOVSKA** - T. 28319682;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; **I.TUŠINSKA** - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. KOREKTORE **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: vaduguns@apollo.lv
mājaslapa: vaduguns.lv

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns", R.KACĒNS
Iespējam SIA "Latgales Druka", Rēzeknē, Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2450